

1935 = complect

An. II. No. 9—12

Decembrie, 1935.

STÂNĂ

Revistă Profesională și de Cultură

9ex

**Organ al Oierilor din
întreaga țară**

*

MOTTO:

Doina e a noastră! Mânilor
roi le dăm viață și le mărim
farmecul ce au! Noi cunoa-
ștem glasul tainic al izvoa-
relor! Noi ne-am înfrățit cu
bradul!

DIRECTOR:
NICOLAE MUNTEAN

---

*

Redacția și Administrația: Poiana-Sibiului, Jud. Sibiu

„STÂNA“

ORGAN AL OIERILOR DIN INTREAGA ȚARĂ

APARE IN FIECARE LUNĂ

ABONAMENTE:

Pe un an	Lei 100
Pe 6 luni	„ 60
Exemplarul	„ 10

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

POIANA-SIBIULUI

JUDEȚUL SIBIU

CUPRINSUL:

Congresul nostru	<i>Nic. Muntean</i>
Cuvânt de deschidere	<i>Nic. Muntean</i>
Organizarea oierilor	<i>Nic. Muntean</i>
Organizarea oieritului	<i>Nic. Muntean</i>
Valorificarea produselor	<i>Nic. Muntean</i>
Impozitul	<i>Nic. Muntean</i>
Taxe	<i>Nic. Muntean</i>
Vânatul în munți	<i>Nic. Muntean</i>
Localizarea oieritului	<i>Nic. Muntean</i>
Moțiune	<i>Nic. Muntean</i>
Cuvântul oierilor musceleni	<i>A. Cojocariu</i>
Frați oieri români	<i>D. V. Tărtăreanu</i>
„Ingerii cu păstorii măresc...”	<i>Nic. Vonica</i>
Înainte!	<i>Ilie Muntean</i>
În legătură cu congresul	* * *
Dela U. O.	* * *
Pagina reuniunilor	* * *
Informațiuni	* * *

MOTTO:

Doina e a noastră! Munților
noi le dăm viață și le mărăm
farmecul ce au! Noi cunoa-
ștem glasul tainic al izvoa-
relor! Noi ne-am înfrățit cu
bradul!

Congresul nostru.

Cum a decurs și ce s'a discutat.

Nicolae Muntean.

În ziua de 21 Noiembrie 1935 s'a ținut în orașul Sibiu, primul congres al oierilor din întreaga țară!

A fost o adunare, care prin măreția ei a întrecut toate obicinuitele congrese dela război încoace; iar ziua de 21 Noiembrie o zi de mare sărbătoare pentru oierii țării!

Ziua de 21 Noiembrie 1935 este cu adevărat ziua redeşeptării oierilor români!

Desconsiderați, uitați, alungați, bătuți, batjocoriți și exploatați fără milă, oierii au răbdat și au rezistat! Îngenunchiați sub povara greutăților aproape, aproape să se prăbușească o clasă și o profesiune!

Multe lipsuri și nevoi puse deacurmezișul în calea oieritului precum și totala indiferență cu care a fost tratată această clasă și ocupație de către toți, cari s'au perindat la cârma Statului, sunt cauzele, cari au împins la disperare pe oierii țării, făcând din oieritul altădată atât de înfloritor o povară, pentru ceice continuă această strămoșească ocupație, una din cele mai românești între ramurile economiei naționale!

Strigătele de durere și desnădejde ale oierilor n'au fost auzite și cu atât mai puțin luate în considerare; mai ales, că nu dau impresia unui strigăt izvorât din puterea unei colectivități organizate, care să se poată impune ca forță socială și economică!

Situația mai mult decât disperată în care au fost aduși și sunt ținuți oierii, nu poate să mai dăinuiască, fără să ducă la pieire sigură clasa din care a răsărit și crescut neamul și profesiunea, care a fost aproape singurul izvor de trai al neamului și este azi alor sute de mii de familii!

Din noianul suferințelor a răsărit plină de nădejdi ziua de 21 Noiembrie 1935!

Organizarea oierilor pentru apărarea cu sorți de izbândă a tuturor intereselor oierești, se impunea ca o poruncă ce vine de dincolo de morminte și ca un imperativ al zilelor de azi!

Oierii vreau și trebuie să trăiască și ocupația lor să progreseze!

Au dovedit-o aceasta în marea zi de sărbătoare oierească dela 21 Noiembrie 1935, care va rămânea memorabilă în istoria oierilor și a oieritului!

Congresul dela 21 Noiembrie 1935, a mai dovedit în fața țării, cu prisosință puterea de viață a oierilor și necesitatea dezvoltării oieritului prin toate mijloacele și cu toate sacrificiile!

Guvernul țării reprezentat la acest congres prin dl ministru Mihail Negură ne-a asigurat de tot concursul!

Așteptăm încrezători și gata să înregistrăm realizările, căci:

*Odată porniți pe calea ce ne-am croit nu
ne vom opri până justele noastre cereri nu
vor fi satisfăcute, cum ni-s'a promis!*

Conștii de trecut și convinși de dreptatea cauzelor lor, au alergat oierii pe cheltuiala lor — și în acest fapt stă țaria — din toate părțile țării la congresul dela Sibiu!

Dis de dimineață au început a sosi în piața gării grupuri, grupuri de oieri și oierite cu fluere, steaguri și table!

La ora 8:30 piața era o mare de oieri și oierite, cari de cari mai frumoși și mai plini de sănătate dând

prin portul specific și pitoresc întregului tablou ce se desfășura un colorit, care impresiona și fermeca!

Cât aș fi de modest nu pot să retac și înăbușesc în mine bucuria fără margini, ce am avut-o în dimineața acelei zile — precum și în tot decursul congresului — când mii de glasuri m'au primit cu strigăte de bucurie și urări de sănătate.

„Trăiască dl Muntean!” este urarea, ce mi-s'a săpat adânc în inimă, obligându-mă ca toată viața mea să muncesc cu puteri sporite pentru înflorirea oieritului și bună starea oierilor!

La ora 9'30 cei aproape 2000 oieri veniți din toate unghiurile țării, din județele: Mehedinți, Gorj, Vâlcea, Alba, Sibiu, Treiscaune, Muscel, Făgăraș, apoi din Basarabia și Dobrogea au pornit majestos încolonați câte 4, spre sala „Thalia” unde s'a ținut adunarea!

Ținuta demnă, pasul hotărât, disciplina și liniștea în care oierii au parcurs străzile din centrul orașului, au impresionat adânc și au impus, storcând lacrimi de mândrie și bucurie din ochii privitorilor români!

Toți câți au avut fericirea să-i vadă au mărturisit, că o adunare românească atât de înălțătoare încă n'au văzut!

Sănătatea fizică a oierilor și oieritelor au întărit nădejdele în vitalitatea neamului!

Portul specific, curat și atât de frumos a mărit valoarea tabloului ce se desfășura prin fața mulțimii, care nu se putea sătura de a-i privi, neștiind ce să admire mai mult, trupul sănătos, obrajii roșii, ochii scânteietori, sau portul atât de simplu, dar atât de minunat al fetelor, femeilor, feciorilor și bărbaților!

În cântecul fermecător de fluere și în ordine desăvârșită au defilat, în drum spre sala „Thalia”, prin fața dlui ministru M. Negură, a președintelui dl Nic. Muntean și a dlor: Dr. Eugen Piso, președintele comisiei interimare, Dr. Nicolae Regman prefectul județului și I. Ciolan deputat!

Insuflețire și entusiasm ce nu se poate descrie!

Atâta bucurie și mândrie de român mărturisesc sincer, am mai avut în viața mea numai la 1 Decembrie 1918, Ziua Unirii Ardealului cu patria mamă.

Am câștigat putere și curaj și mi-s'a întărit convingerea într'un viitor mai fericit!

În fruntea multor coloane de oieri rânduți pe județe și comune, pășiau mândrii și voioși intelectualii, respectivelor comune: preoți, învățători și notari!

Cinste lor!

Cinste mare se cuvine și celorce înțelegând porunca vremurilor de azi, au venit la congres ca să arate țării cine sunt oierii și ce vor!

Cheltuiala și oboseala trec, cinstea rămâne în veci!

Sala „Thalia” plină până la refuz prezenta un tablou, care impresiona, bucura și întăria nădejdele de mai bine!

La ora 10 s'a oficiat de către preotul M. Neagu dela Sf. Mitropolie un scurt serviciu religios; așa am înțeles să ne începem lucrările, cerând ajutorul Bunului Dumnezeu!

După rugăciune au început cuvântările.

Primul a vorbit preotul M. Neagu, care a arătat cu pilde din Sf. Scriptură, că Dumnezeu a iubit totdeauna pe ciobani și li-s'a arătat făcând minuni prin ei! Roagă pe Atotputernicul Părinte să binecuvinteze lucrările primului congres al oierilor din România!

Urmează la cuvânt scriitorul acestor rânduri și inițiatorul congresului, al cărui „Cuvânt de deschidere” îl găsiți tipărit în întregime în coloanele revistei!

Îa cuvântul dl ministru M. Negură, care prea plăcut impresionat de cele ce i-a fost dat să vadă, însuflețit și apăsător a spus:

„Fețele Dv. îmi sunt cunoscute abia acum! Munca și trecutul Dv. îl cunosc mai de mult! Stând la oraș nu poți cunoaște viața și nevoile poporului, deaceia de câteori pot și nu sunt reținut de alte interese de

stat, ies în mijlocul lui! Mănat de dorul de a vă cunoaște și înțelege suferințele, am venit azi în mijlocul Dv. Imi pare bine, că mă găesc aici! Inima nu se poate vedea, iar în cuvinte mi-e greu să tălmăcesc bucuria mare ce mi-ați produs prin felul cum vă prezentați! Sunteți primii locuitori ai țării! Ați trăit respirați și neorganizați, deaceia n'ați fost luați în seamă. Doleanțele Dv. n'au fost cunoscute! Organizați-vă și uniți, strânși laolaltă, luptați pentru a vă câștiga drepturile ce meritați și vă asigurați de biruință! Toate breslele s'au organizat și-au câștigat; mă bucur că și Dv. deși cam târziu, v'ați adunat să vă organizați; felicit pe vrednicul Dv. președinte dl Nicolae Muntean pentru frumoasa inițiativă!"

În continuare a mai spus dl ministru Negură:

Avem lână destulă, cu toate acestea importăm multă din străinătate și mai aducem și zdrențe!

Mai cumpărăm și alte produse de-ale oilor în special brânză!

E nevoie să vă organizați și prin organizațiile Dv. să vă vindeți produsele direct consumatorilor, înlăturând pe intermediari.

Vă asigur de tot concursul guvernului și vă felicit pentru prezentarea atât de măreață!

Continuând, dl ministru M. Negură își exprimă dorința ca totul să se facă în cadrul vieții cooperatiste!

Asigură pe oieri, că doleanțele lor vor fi satisfăcute, că ele sunt juste!

Dl Dr. Eugen Piso deputat, președintele comisiei interimare, mulțumește dlui ministru M. Negură pentru sprijinul dat oierilor, prin împrumutarea cu golurile de munți și își exprimă convingerea, că se vor face și alte îmbunătățiri oierilor, pentru a-i scăpa de atâtea suferinți și amenzi!

Felicită pe organizatorul congresului dl Nicolae Muntean.

Dl Dr. N. Regman, prefectul județului Sibiu și-a exprimat satisfacția, că ideea primului congres al oierilor s'a zămislit în jud. Sibiu.

Dl I. Ciolan, deputat, a făcut apel ca mișcarea oierilor să se încadreze în mișcarea cooperatistă!

Scriitorul acestor rânduri a mulțumit tuturor, în special dlui ministru M. Negură pentru frumoasele îndemnuri și sprijinul promis, rugându-l să primească a se face interpretul strigătelor de durere ale oierilor, pe lângă guvernul țării.

Au mai vorbit dnii: Ioan Ștefan senator, în numele Centralei Cooperative, insistând asupra puterii ce o dă unirea, povestindu-le sfatul părintelui cu mănunchiul de nuiele și i-a asigurat de concursul Centralei cooperative.

Dl Dr. Contescu, subdirectorul Institutului Național Zootehnic arată înfăptuirile Institutului pe terenul oieritului și grija ce I. N. Z. poartă acestei profesii. Înșiră o seamă de greutăți, cari împiedecă în dezvoltare această ramură din economia națională!

Asigură oierii de concursul binevoitor al Institutului.

Dl Schultz (Chișinău) reprezentantul sindicatului pentru creșterea oilor Karakul, arată greutățile cu cari luptă oieritul din Basarabia și specula ce se face cu produsele lor.

Dl I. Giugiulan (Novaci) insistă asupra legăturilor ce au existat din cele mai vechi timpuri între oierii de pe ambele laturi ale Carpaților și-și exprimă bucuria ce simte, când vede oierii adunați la sfat în primul congres al lor.

Aduce salutul oierilor gorjeni!

Dl Ion L. Apostoloiu (Vaideeni) licențiat al Academiei comerciale, aduce salutul vaideenilor și vâlcenilor și asigură, că sunt soldați devotați, gata de luptă pentru câștigarea drepturilor oierilor.

S'a ales apoi biroul congresului.

Președinte: Dl Nicolae Muntean (Poiana-Sibiului)

Secretar: Dl I. Giugiulan (Novaci, Gorj)

Bărbați verificatori: Adam P. Jinariu (Vaideeni, Vâlcea), Nicolae Bistriceanu (Titerlești, Mehedinți), Gheorghe Bucurescu (Șugag, Alba) și Ion Gh. Papuc (Covasna Trei-Scaune).

S'au expediat telegrame M. S. Regelui Carol II, dlui prim-ministru Gheorghe Tătărăscu și dlui ministru V. Sassu.

Dl I. Giugiulan cetește adresa oierilor musceleni, prezentată de dl A. Cojocariu din com. Domnești, pe care o publicăm în altă parte a revistei.

Scriitorul acestor rânduri cetește rapoartele ce a pregătit asupra organizării oierilor, organizării oieritului, valorificarea produselor, impozitului, taxelor, vânatului în munți și localizarea oieritului, cari toate se găsesc în corpul revistei.

Dl D. Floașiu, profesor cetește raportul întocmit de Dsa asupra revistei „Stâna”, arătând, că toate profesiunile își au organele lor, cari le susțin și apără interesele. Accentuiază, că revista „Stâna” îndeplinește un mare rol, apărând interesele oierilor.

Cere sprijinul oierilor și al guvernului pentru susținerea revistei.

Rapoartele au fost aprobate cu unanimitate.

Dl O. Jugăreanu notar, cetește apoi articol cu articol proiectul de Statut al Uniunii oierilor din întreaga țară, care este primit fără modificare!

La propunerea scriitorului rândurilor prezente se declară înființată Uniunea oierilor din întreaga țară. Se face constituirea, alegându-se următorul comitet:

Președinte: Nicolae Muntean (Poiana-Sibiului)

Vice-președinți: Ion Giugiulan (Novaci, Gorj) și
Miron Ștefan (Șugag, Alba)

Secretar general: Ilie Muntean (Poiana-Sibiului)

Casier: Ioan Șerb, oier (Poiana-Sibiului)

Bibliotecar: Ioan Vonica, oier (Poiana-Sibiului)

Membrii: Ion Dumitrescu oier (Vale, Sibiu)

Irimie Dăncăneț oier (Sadu, Sibiu)

Ion Stănișor oier (Săliște, Sibiu)

Ștefan Gligorie oier (Sibiul, Sibiu)

Oprea Jogărean, notar (Cacova, Sibiu)

Ion V. Răspop, oier (Râu-Sadului, Sibiu)

Dumitru Floașiu, profesor (Galeș, Sibiu)

- Avram Bunea, oier (Tilișca, Sibiu)
 Dan Bunea, oier (Tilișca, Sibiu)
 Nicolae Voicu (Boița, Sibiu)
 Ioan R. Sava, învățător (Jina, Sibiu)
 Iacob Dănuleț, oier (Jina, Sibiu)
 Dumitru Stoian, oier (Poiana-Sibiului, Sibiu)
 Bucur Podariu, oier (Rășinari, Sibiu)
 Coman Șogan, oier (Rășinari, Sibiu)
 Nicolae Stroilă, oier (Tălmăcel, Sibiu)
 Ion I. Șuțiu, oier (Domnești, Muscel)
 Adam P. Jinariu, oier (Vaideeni, Vâlcea)
 Dumitru A. Crăciunescu, oier (Vaideeni, Vâlcea)
 Ion Gh. Papuc, oier (Covasna, Trei-Scaune)
 Gheorghe Bucurescu, oier (Șugag, Alba)
 Nicolae Stănuș I. Nicolae oier (Loman, Alba)
 Nicolae Bistriceanu, oier (Titerlești, Mehedinți)
 Constantin Mănițanu, oier (Novaci, Gorj)
 Gheorghe Deaconescu, oier (Novaci, Gorj)
- Cenzori: Ion L. Apostoloiu (Vaideeni, Vâlcea)
 Ion Stănilă, oier (Sibiul, Sibiu)
 Ion Tara (Râul-Sadului, Sibiu)
 Ion Câmpean, oier (Tilișca, Sibiu)
 Nicolae Bobeș, învățător (Boița, Sibiu)
 Nicolae Barb, oier (Jina, Sibiu)
 Dumitru Șerb, oier (Poiana-Sibiului)
 Petru Vidrighin, oier (Rășinari, Sibiu)
 Aurel Nedelcu notar (Tălmăcel, Sibiu)
 Ion Barbu, oier (Sadu, Sibiu)
 Ion Ciangă, notar (Covasna, Trei-Scaune)
 Nicolae Bâldea, oier (Cioara, Alba)
 Ion Iancu, oier (Purcăreț, Alba)
 Gheorghe Lăzărescu, oier (Titerlești, Mehedinți)
 Ion Ciorogariu oier (Novaci, Gorj)

Se cetește apoi și votează moțiunea ce publicăm în corpul revistei.

Înainte de închiderea congresului dl Nic. Muntean mulțumește guvernului în numele oierilor, pentru valorificarea lânii, improprietărea cu golurile de munți și ștergerea impozitului nedrept din județul Gorj.

Deasemenea Camerei de agricultură, Secția Sibiu, pentru ajutorul dat pentru organizarea congresului în suma de Lei 20.000.—

Anunță ședința comitetului U. O. pe 22 Noembrie 1935 în sala Prefecturii.

Anunță și roagă pe toți cei prezenți să rămână în sală, că după închiderea congresului se va rula filmul eroinei Ecaterina Teodoroiu.

Scriitorului acestei dări de seamă ales președinte al U. O. mulțumește pentru onoarea făcută și asigură pe cei prezenți și pe toți oierii, că va munci neîncetat pentru binele oierilor; face apel la sprijinul tuturor și la solidaritate deplină!

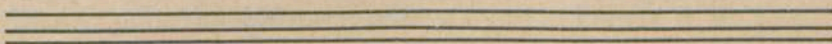
În aplauzele furtunoase ale celor aproape 2000 oieri, declară apoi închis primul congres al oierilor din întreaga țară, anunțând pe al 2-lea la Târgu-Jiu la 21 Noiembrie 1936.

Așa a decurs spre cinstea tuturor primul congres al oierilor din țară, care a lăsat frumoase amintiri în sufletele tuturor celor, cari au participat și a celor, cari i-au privit.

Sub cutele steagului U. O. desfășurat și care azi flutură falnic în văzul țării, să se adune toți oierii de pretutindeni și uniți în cugete și simțiri, după scrisul, poetului să luptăm toți pentru unul și unul pentru toți, ca să ne câștigăm locul ce ni-se cuvine în rândul celorlalte clase sociale și drepturile prin cari să asigurăm oieritului o normală dezvoltare, făcând din această ocupație, izvorul de venit, care să ne asigure un trai mai liniștit.

Fiecare dintre noi să ne considerăm soldat devotat al U. O. și ca atare să luptăm organizați, ascultând de îndrumările ce ni-se vor da în interesul propășirii profesiunii noastre!

Să privim siguri în viitor, să călcăm cu mândrie pământul țării, ai cărei cei dintâi și primii locuitori suntem noi!

Cuvânt de deschidere

rostit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor
din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

*Domnule Ministru,
Domnilor,
Onorat Congres,*

Un sentiment de adânc respect pentru trecutul românesc al moșilor și strămoșilor noștri oieri, încălzit de o dragoste curată, care îmi ține mereu sufletul aprins de dorul ce mă animă pentru ridicarea culturală, socială și profesională a oierilor și oieritului, m'a îndemnat să iau asupra-mi greaua răspundere, de a mă face ecoul durerilor adunate și înăbușite în cursul vremurilor, și să convoc această adunare, Primul Congres al oierilor din întreaga țară, cu scopul de a desbata împreună și în lumina adevărului toate problemele cari frământă și interesează această clasă și ocupație românească!

*Domnule Ministru,
Domnilor,
Onorat Congres!*

Istoria oierilor se împletește și confundă cu însăși istoria atât de sbuciumată a neamului nostru!

Cele mai scumpe și sfinte comori: graiul, credința, portul, cântecele, jocurile și obiceiurile, cari constituiesc însăși ființa noastră, sunt fructul sufletului lor curat și minții lor luminate!

Ei ni le-au păstrat curate și strălucitoare prin veacuri de furtuni și vijelii!

Carpații n'au despărțit niciodată neamul românesc! Potecile și lășătorile lor au fost arterele, cari au servit acelaș crez, aceleași doruri și aceeași inimă, care a bătut la fel — dela nașterea poporului românesc — pe ambele laturi ale lor!

Oierii din Ardeal nu s'au unit cu frații lor în 1918, căci n'au fost nici când despărțiți; prin ea s'au mutat

doar granițele artificiale acolo, până unde a răsunat dulcea limbă românească și fluierul ciobănesc!

În 1918, s'a făcut întregirea teritorială, servindu-se dreptatea Divină!

Oierii români se închină memoriei vitejilor, cari au făcut această întregire, primind a-și dormi somnul de veci în pământul României-Mari, la hotarele căreia, pe lângă sufletele lor străjuiesc și trupurile noastre ale tuturor!

Oierii preamăresc curajul tuturor luptătorilor vii și morți și se leagă cu jurământ, să se încălzească deapururi la vatra jertfei de sine a tuturor eroilor și martirilor cauzei românești!

Domnule Ministru,

Recunoștința este cea mai aleasă floare a sufletului, drept, ea nu crește decât în sufletele curate! Recunoștință datorăm tuturor celor, cari în orice mod ne servesc ca indivizi, cu atât mai vârtos datorăm recunoștință sinceră tuturor celor, cari au servit interesele neamului!

Prin oierii români a trăit neamul Domnule Ministru și Onorat Congres; de câtă recunoștință s'au învrednicit?!

Dacă alt merit n'ar avea oierii, decât cel scris cu litere de aur în istoria țării și tot ar merita altă considerație și altă soartă!

Acești români își au și azi rostul lor cultural, social și profesional!

Oieritul este un ram de o incontestabilă importanță în economia națională!

De produsele acestei ocupațiuni țara nu se poate lipsi, căci desbrăcați și fără hrană nu putem trăi!

Recunoaștem și aceea, că oile noastre în general și produsele lor, precum și cele fabricate de noi mai lasă de dorit!

Greutățile de tot soiul, lipsa de sprijin moral și material din partea tuturor conducătorilor țării, ne-au ținut și țin în situația pe care o avem!

De un bun național reprezentând o valoare de opt miliarde Lei, nu s'a ținut cont!

Imi permit Domnule Ministru și Onorat Congres, să schițez în linii mari lipsurile, din cauza cărora suferim noi și pierde țara!:

1. Din lipsa de organizare rațională a oieritului, sub care înțeleg :

a) Regenerarea rasei oilor, creșterea și hrănirea lor.

b) Fabricarea produselor,

c) Lipsa de pășuni și în special organizarea lor.

2. Din lipsa puținței de a-și valorifica cu preț remuneratoriu produsele,

3. Din cauza dărilor peste puterile noastre,

4. Din cauza taxelor felurite și excesive,

5. Din pricina restricției de a pușca ursul, care anual ne face pagube de zeci de milioane,

6. Și din cauza nestabilității oieritului.

Cauze, cari ne duc la pieire sigură, ceea ce ar fi un păcat național, căci odată pierduți, nimeni nu ne va mai putea reînvia!

Azi, întruniți în congres după sute de ani de trai resfirat, vom debata pe larg Domnule Ministru și Onorat Congres toate problemele în legătură cu profesiunea noastră, silindu-ne a găsi soluțiile realizabile, pe cari ne vom permite apoi, a vi-le prezenta în o moțiune Domniei Voastre și Onoratului Guvern.

În câteva cuvinte îmi permit totuși Domnule Ministru, să anticipez cererile noastre, cari satisfăcându-se — nefiind peste puțință — ne vor pune în prea plăcuta situație, de a putea face oierit rațional și fabrica produse cu cari să mulțumim gustul consumatorilor și să putem concura cu brânzeturile streine :

1. Să ni se dea și nouă ajutoare precum agriculturii și aproape tuturor profesiunilor, pentru a putea purcede la o creștere de oi pe care o dorim. Să se deslege și pentru noi baierile pungii Statului, luând pildă dela alte țări, — notez Germania, care a prevăzut în bugetul ei pe anul în curs frumoasa sumă de 320 milioane Lei, pentru promovarea creșterii oilor.

2. Pentru a ști cum se face o creștere de oi și o hrănire rațională a lor, și în special pentru a ști cum să fabricăm brânzeturi de calitate, să se înființeze și pe seama noastră, atâtea „Stâni-Școli“ de câte va fi nevoie.

Statul a înființat și întreține fel și fel de școli pentru toate profesiunile, pentru noi nici una.

3. Să ni se asigure — căci suntem țară agricolă — după cum vom propune, pășuni pentru toate anotimpurile, îndreptându-se ceea ce Reforma agrară a neglijat complet.

4. Să ni-se asigure creditul necesar susținerii, îmbunătățirii și dezvoltării creșterii oilor.

5. În vederea îmbrăcării armatei și provederii ei cu pături, să se continue și întărească dispozițiile luate pentru valorificarea lânii, căci prea suntem speculați! Să se interzică importul de zdrențe și lână streină!

6. Ministerul Armatei să cumpere direct dela noi brânza necesară hranei soldaților.

7. Să se sprijinească efectiv cooperativa oierilor pe țară, care va lua ființă cât mai neîntârziat.

8. În legătură cu impozitul cerem, să fim încadrați în agricultură, nu la comerț ca azi și să se ia drept bază de impunere valoarea oilor ca și la plugari valoarea pământului.

9. Toate taxele să se unifice și reglementeze.

10. Să se ridice opreliștea împușcării ursului.

11. Să se ajute localizarea oieritului în golurile de munți potrivite.

12. Să se inaugureze o politică economică a oieritului.

13. Să ia ființă neîntârziat o Direcțiune a oieritului în cadrele Ministerului de Agricultură.

Asigurându-se mijloacele de propășire oieritului, se ajută cea mai românească clasă socială și se vor asigura mari surse de venit statului.

*Domnule Ministru,
Domnilor,
Onorat Congres,*

Am convocat acest congres oieresc, primul la noi și în toată lumea, în orașul Sibiu, vechiu centru cultural și național, ca să ne organizăm și organizați să luptăm,

păzind legile țării, cum au făcut și bătrânii noștri, pentru realizarea tuturor justelor noastre revendicări, convinși fiind, că servim nu numai interesul nostru ci și interesul național și pe cel economic !

Nu ne îndoim un moment de sprijinul ce opinia publică românească și Guvernul țării, care este și național, ne va da !

Cerând ajutorul lui Dumnezeu și concursul tuturor oamenilor de bine, salutându-Vă de binevenire Domnule Ministru, Domnilor și pe voi frați oieri, declar deschis Primul Congres al oierilor din întreaga țară, strigând : Trăiască România, Trăiască oierii ei !

Organizarea oierilor.

Raport întocmit și citit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

*Onorat Congres,
Frați oieri !*

Este un adevăr istoric incontestabil, de toți știut și recunoscut, că prima clasă socială și singura pe vremuri pe aceste meleaguri și mult peste granițele actuale ale României Mari, au fost românii oieri — ciobani —; iar ocupația lor oieritul principalul mijloc de trai și singurul izvor de venit ! N'avem de ce ne sfii, ci din contră ne fălim, recunoscând, ceiace toată lumea știe, că : „Neamul românesc este neam de ciobani“ !

Așa fiind, noțiunile de român și cioban — una, care se referă la origine, limbă și toată structura sufletească și cealaltă la ocupație — sunt inseparabile și cu totul contopite !

Nu pronunțăm odată cuvântul român, fără ca involuntar, însă în mod natural, să nu ne gândim la cioban și întors, nu zicem cioban, fără să ne gândim la român.

Am mândria și curajul, Onorat Congres, să declar cu această ocazie solemnă a Primului Congres Oieresc din toată țara și în auzul tuturor, că oierii români, ciobanii, au scris cu litere neperitoare cea mai frumoasă și cea mai glorioasă pagină în istoria atât de frământată și sbuciumată a neamului!

Ei sunt aceia, cari înfruntând toate urgiile veacurilor trecute ni-au păstrat curată limba, cu sfințenie credința, au născocit portul și au dat ființă cântecelor, jocurilor și obiceiurilor; comori cu cari ne mândrim și cari constituiesc însăși ființa neamului.

Vă este cunoscut D-lor eroismul cu care înaintașii noștri oieri au înfruntat toate greutățile trecutului și cunoașteți toate suferințele ce ei au îndurat în decursul veacurilor cu tărie de martiri!

Știți cu toții dela școală, din cărți, dela părinți și din conferințele ce vi se țin pe sate, că pământul binecuvântat unde românii au văzut lumina zilei și pe care trăim noi azi a fost călcat și ocupat sute de ani de diferite popoare barbare, cari auzind de câmpiile mănoase ale Daciei fericite, — căci așa se numea țara oierilor — au venit rând pe rând, unii după alții, cari mai urâți și mai fioroși, pentru a pune stăpânire pe acest Canaan biblic, despre care se spune cu adevărat, că în el curge lapte și miere!

Și-au apărat strămoșii noștri cu străsnicie glia, însă în fața atâtor cutropitori mulți cât nisipul mărilor, au fost nevoiți să se retragă în codrii și văile munților, singurul loc de scăpare și adăpost, unde năvălitorii nu îndrăsneau să-i urmărească, necunoscând ei potecile și ascunzișurile românilor!

În munți și văile munților cu pășuni bogate și-a depănat veacuri dearândul firul vieții neamul românesc, țesându-și încet, dar sigur viitorul, ocupându-se, cu creșterea vitelor, în special a oilor!

Plugărie în înțelesul cuvântului nu puteau face, deoarece pământul nu era propriu pentru agricultură și nici unelte de lucru nu aveau; semănau doar atât porumb cât le era necesar pentru hrana zilei!

Ascunși în munți, feriți de amestecul cu streinii, au continuat în cursul vremurilor a-și povesti pățaniile, a-și spune bucuriile și necazurile și a-și cânta dorurile în dulcea limbă românească, pe care au păstrat-o curată și frumoasă, cum le era și chipul lor sănătos! Sigur, că nu exagerez, afirm, că și azi în comunele de munte — așezăminte oierești cu prea frumos trecut — răsună curat și limpede graiul românesc!

Unde mai mult ca în mijlocul pădurilor seculare, respirați prin toate văile și văgăunile munților, feriți de mânia barbară, s'au putut apropia mai mult de Dumnezeu, singura nădejde și singurul apărător în vremuri de grele încercări! ?

În ce suflete putea să încolțească cu adevărat și durabil adevărata credință mântuitoare, dacă nu în sufletele celor mântuiți și scăpați de furia sălbaticilor! ?

Aici și ei au cunoscut cu adevărat pe Dumnezeu, Bunul Părinte, Ocrotitor în zile de grea cumpănă al neamului, atât de încercat!

Pentru preamărirea lui și satisfacerea nevoilor lor sufletești au ridicat modeste bisericuțe de lemn, cari și azi mărturisesc dreapta lor credință și cari gemeau Duminecile și sărbătorile de mulțimea credincioșilor oieri, veniți de pe toate p'aiurile în sfintele lăcașuri de închinare, spre a aduce mulțumiri și cere ajutor pentru învingerea diferitelor și grelelor necazuri!

Indrăznesc a întreba D-lor: Unde se mai ridică și azi mărețe bisericile vii, cercetate cu evlavia izvorâtă din adânc sentiment religios de atâția credincioși ca în comunele de munte?

Nu s'a pomenit, nici pomenește, spre lauda noastră, ca în aceste sfinte biserici, altare de întărire sufletească și reculegere, să se roage preotul singur, sau să predice la pereți!

Apoi, câte pedepse în bani și vite, bătaii și temnițe n'au suferit părinții noștri oieri pentru dreapta lor credință, pe care nici cu prețul vieții n'au părăsit-o, convinși fiind, că numai ea le-a dat puterea de au putut rezista atâtor furtuni și prin ea vor scăpa odată — cum s'a întâmplat — ieșind deasupra necazurilor!

Tot ei au născocit portul potrivit cu ocupația și cu climatul munților, moștenind în compoziția lui anume lucruri, cari ne reamintesc originea noastră Dacă!

Faceți vă rog, să apară înaintea ochilor D-vs. sufletești un român oier din timpuri nu prea îndepărtate și o femeie a lui, dinainte de război, numai cu câțiva ani!

Vi se va arăta un bărbat în toată puterea cuvântului: înalt la trup, robust, bine închegat și plin de viață, cu păr mare, retezat sub ceafă, având ca îmbrăcăminte; căciulă rotată, cămașe cu cruce'n piept, cojocel, pieptar de piele frumos lucrat, chimir, cioareci de lână și ôpinci; și o femeie chipeșe, cu obraji roșii, din cari stă să țâșnească sângele, cu ochi ca gloanțele, pe cap cu propoadă și îmbrăcată în cojocel cu ciucuri, pieptar de piele măiestrit lucrat, iie cu ciocănele și umărași, șurțe și crătinte; și mărturisiți dacă nu vă cutremurați și nu vă simțiți mândri de ei, dar totodată rușinați, mici și amărâți în fața acestor români cu adevărat, pe fețele cărora suferințele și inpilările n'au putut încrusta o singură cută, sau semn de nemulțumire!

Radia din ei viața, cinstea, încrederea și voia bună!

Am spus, că ei au născocit portul potrivit cu ocupația lor! Nu este însă potrivit, ci izvorât chiar din această ocupație!

Oameni cu adâncă judecată și economi fiind și-au zis: Oițele noastre ne pot hrăni și îmbrăca, nimic nu cumpărăm din ceeace putem face noi din produsele lor!

Lână, și piei avem. Din lână, femeile torceau și țeseau cioareci, țoale, straie și desagi. Locuințele lor erau cu adevărat ateliere, în cari sucala cu suveica și războiul, ocupau locul de cinste și văd și azi pe mama cu furca'n brâu cu fusul între degete, legănând cu piciorul în trocuță pe al 14-lea copil și aud și acum ce dulce îi cânta că să-l adoarmă, în timp ce fusul se îngroșa mereu cu firul de lână tors!

În casa cea mare dealungul păretelui văd, — și ași dori să văd în toată viața mea — chitite în polițe straie, țoale și desagi, iar la un capăt în sul, valuri de cioareci și vălurile!

Polița era oglinda casei, în care se răsăteau ochii cu mulțumirea pe care o dă conștiința muncii împlinite!

Era rânduită în această poliță toată industria casei, zestrea fetelor și câte ceva pentru feciori!

Azi ciobanii nu mai știu lucra furci și fuse, cari se caută cu lumina pentru câte un muzeu, sucala, suveica și războiul sunt în pod, dacă mai sunt!

În locul polițelor stau dulapurile și oglinzile scumpe în cari nu mai admirăm hărnicia femeii de care aminteam!

Zestrea fetelor nu se mai compune din straie, țoale, desagi și alte lucruri trebuitoare în ale economiei de oi, ci din covoare, obiecte dantelate fără valoare, perinițe și alte și alte fleacuri!

De câtă muncă utilă, răbdare și osteneală au dat dovadă femeile oierilor, cari au împărțit munca, suferințele și bucuriile cu bărbații lor! Câtă iscusință, gust și măiestrie se poate admira în migăloasele țesături și cusături depe perinile, chindeauăle, cămeșile și iile lucrute de aceste neobosite albine!

Azi lucrurile s'au schimbat în rău: femeile cele mai multe nu mai agonisesc, ci cheltuiesc în dese cazuri peste puterile bărbaților și ca să facă în ciudă vecinilor și altora!

Infundă cu bani plouați și înghețați, dați pe lucruri de nici un folos practic, buzunarele streinilor!

Pe vremuri portul satisfăcea întâi nevoile de îmbrăcăminte, azi satisface întâi pe cele de plăcere!

La căldura cojocului oieresc a încolțit puterea de rezistență și au rodit nădejtile de mai bine, cari au dat fructul din 1918!

Țundrele și jachetele de azi, pantofii și șoșonii, ciorapii de mătăasă și năframele de janilie, dantelele, sulemelele și toate nimicurile, cari n'au nimic cu ocupația noastră, învăluie și întunecă în mormânt un port adorat, o muncă neobosită și o viață cinstită și cumpătată!

Calea apucată din acest punct de vedere este calea ruinei sigure; sper însă, că această cale are și întoarcere și prin voința ce moștenim dela bătrânii noștri, vom ști să revenim la adevăratul port, care este al nostru, și numai al nostru!

Doina fermecătoare, cântecul de vibrantă duiosie precum și cele de joc și veselie, unde își au leagănul, dacă nu în aceste văi ale Carpaților?

Unde a sunat fluerul mai dulce și mai curat întrecându-se cu vâjeitul brazilor, murmurul izvoarelor și ciripitul paserilor, decât în preajma oilor!

Cine altul a oprit prin cântecul său apele izvoarelor, cerbul din salturi ameteitoare și vulturii în sbor, decât ciobanul cu fluierul!

Doina e a noastră!

Prin ea ne-am spus dorurile și prin ea ne-am cântat toată jalea de copii pribegi în țară proprie!

Cu ea ne-am mângâiat și prin ea ne-am oțelit sufletele!

Cu ea ne-am petrecut zilele amare și pe cele de bucurie.

Ea este mărgăritarul născut prin veacuri de suferințe !

Odată cu doina și cu cântecele de veselie au luat ființă și jocurile românești : hora, învărtita, hațegana, jieneasca, tortoroii, bătuta și alte și alte, cari s'au încins și bătut cu foc pentru prima dată, în serile cu lună, în jurul vetrelor cu foc !

Jocul a fost mijloc de înveselire, de sfidare a suferințelor impuse, de cunoaștere și de iubire curată ; nu ca azi în multe părți și multe din ele mijloc de demoralizare !

Imi povestea un bătrân, că pe vremea când era el fecior, cam acum 50 ani, când juca cu o fată, nu o prindea de mână ci de mâneca cojocelului și era cu neputință să se uite în ochii ei !

Exista rușine, bazată pe respect și bună cuviință !

Marea majoritate a tineretului de azi nu mai cunoaște aceste calități sufletești ! Sunt moderni ! Și moderne sunt și boalele sociale, plămânii găunoși, trupurile ofilite, și obrazele văpsite.

Jocurile românești încep a se pierde, înlocuindu-se cu valsuri, fox-troturi, tustepuri și rumbă, a căror numire singură ne spune originea lor internațională !

Te cuprinde jalea, când vezi cu ce strâmbături sunt înlocuite jocurile noastre atât de artistice și se mărește durerea, când vezi, că chiar copii de-ai noștri comit această nelegiuire !

Mă înfior la gândul, ce s'ar fi ales de neamul nostru, dacă modernismul internațional, ar fi scrintit și capetele bătrânilor noștri !

Ce eră azi de noi ? !

Și ce va fi mâine ? !

O altă comoară pe care strămoșii noștri au strâns-o și ne-au predat-o sunt obiceiurile !

Intreaga lor ființă și viață, strămoșii noștri și-au chin-disit-o cu o seamă de prea frumoase obiceiuri (datini).

Cine își poate închipui Crăciun fără Stea și Paști fără ouă roșii frumos încondeiate; precum încă o mulțime de obiceiuri pentru anume zile, împletite cu celelalte comori neprețuite !

M'am crezut obligat D-lor, ca la acest Prim Congres al nostru înainte de-a intra în miezul desbaterilor ce ne interesează în prezent, să fac o scurtă incursiune în trecutul oierilor, ca un prinos și prea smerit omagiu adus unui trecut atât de pilduitor !

Comorile pe cari le-au păstrat și născocit oierii, fac specificul românesc, prin care ne deosebim de alte popoare !

Prin ele am trăit ca neam și de ele ca de o stâncă de granit s'au sdrobotit toate furtunile, cari s'au abătut asupra românilor cu tendință de nimicire sau desnaționalizare !

Ele au fost steaua luminoasă, care ne-a călăuzit în întunerecul vremurilor !

Ele sunt sigura temelie pe care se ridică și va dura palatul României vecinice !

Au dat bătrânii noștri asupraitorilor de totdeauna și ce n'au avut !

Nu și-au dat însă limba și credința și nu și-au schimbat portul, cântecele, jocurile și obiceiurile !

Și dacă ei nu le-au dat și cu jertfa vieții lor le-au păstrat și ni le-au lăsat drept moștenire și încă cea mai scumpă, rușine să le fie tuturor, cari nu le cinstesc și păstrează cu sfințenie, schimbându-le cu altele !

Aud glasul lor din sfintele morminte, cum ne poruncește să fim vrednici de numele ce ni l-au lăsat !

Dar, Onorat Congres, faptele mari se înșiră strălucitoare în continuare și ca mărgelele, în istoria oierilor, de numele și viața cărora se mai leagă încă o mulțime de înfăptuiri, cari au contribuit în măsură hotărâtoare la susținerea și realizarea Idealului național!

Amintesc pe scurt:

1. Ei au fost căraușii ideilor naționale și ideilor de unitate a neamului, precum tot ei au fost apostolii Unirii Ardealului cu țara mamă!

Colindători neobosiți în lung și latul țării, au adus servicii neprețuite cauzei românești!

Ei au ținut aprinsă sfânta candelă a naționalismului, din care mulți s'au alimentat, luând curaj și întărindu-și nădejtile!

Ei au fost răspânditorii slovei românești, ducând și aducând ascunse în desăgii lor diferite cărți, cari au întărit conștiința națională și au pregătit ziua Invierii!

2. Ei au făcut legătura de comerț între Ardeal și frații din Regat!

3. Că Dobrogea este azi pământ românesc, este meritul oierilor mocani, cari în ciuda tuturor pătimiriilor au colonizat-oși au stăpânit-o!

4. Ei, sau cu banii lor, s'au zidit școli, biserici și mânăstiri!

Nu eu, prea modest muritor, sunt chemat a descrie — și nici nu sunt în stare — opera națională ce ei au clădit.

Au arătat această monumentală operă românească toți marii scriitori români!

N'a trăit poet de seamă al neamului, care să nu ne cânte în poezii pline de farmec.

„Miorița“ una din cele mai frumoase și cu tâlc poezie a marelui Aléxandri își ia subiectul din viața ciobanilor, căci cum prea bine scrie prietinel nostru cioban Gh. Fântână Dârdea „*Stâna și ciobănia au început poezia.*“

Ca un semn, că neamul românesc a început cu cio-bănia, primul tablou din abecedăr reprezintă câteva oi, din care micul școlar deslușește sunetul „o“ și învață să scrie litera „o“.

Onorat Congres, trecând la situația oierilor în prezent, înainte de a o descrie în starea în care se află, îmi permit a face constatarea, că dacă alt rost n'ar avea și folos n'ar aduce, cel puțin respectându-ni-se trecutul, am fi vrednici de o altă soartă, decât cea care ni-s'a croit și seamănă mult cu cea a cerșitorilor, [huiduiți până și de copii!

Noi nu suntem numai ai trecutului, cum mulți poate își închipuiesc și ca atari buni de pus în oarecare muzeu și arătați generațiilor actuale și viitoare; suntem și ai prezentului și vrem să fim și ai viitorului.

Avem convingerea, că oieritul ocupație pur românească este și va rămânea în veci un ram de o importanță covârșitoare în cadrul economiei naționale, precum va rămânea singurul mijloc de existență cinstită pentru satele cu mii de români neași, cari oieri s'au pomenit și oieri vor să moară, încăpăținându-se — și bine fac — în continuarea acestei strămoșești ocupații, pe care o vor lăsa și ei moștenire copiilor lor și care va fi un izvor de venit sigur și pentru visteria statului.

D-vs. îmbrăcați și hrăniți cu produsele oilor: lână, carne, lapte și brânză populația țării, căci este adevăr clar ca lumina soarelui, că desbrăcat și flămând nimenea nu poate trăi.

Numărul oilor din cuprinsul țării noastre este — spun statisticile — de 12.000.000, a căror valoare calculată în rând una cu alta atinge frumoasa sumă de 4 miliarde lei. Produsele lor încă se ridică la patru miliarde lei, deci valoarea totală a acestui bun național înregistrează opt miliarde lei!

De un capital românesc atât de important, pretindem să se țină socoteală și se impun dela sine — în interes general — anume măsuri, cari să facă ca acest capital să aducă maximum de foloase, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ!

Nu măresc de loc, când spun, că și azi un sfert cel puțin din pământul țării este exploatat de oieri cu oile lor, este deci în a lor stăpânire!

Carpații, Dobrogea, Munții Apuseni, Maramureșul și o parte din Basarabia răsună și azi de clopotele de cioaie ale bălelor și de fluierele ciobanilor! — Drept, că pe multe locuri și de securile streine!

Este cu neputință să mai scape cuiva din vedere acest adevăr și cu deosebire, celor cari dirigiuesc și vor dirigiui în viitor economia țării!

Nu numai numărul oilor și pământul umblat de ele este atât de mare și întins, ci și numărul celor, cari se ocupă cu oieritul, al oierilor, este însemnat! Zeci de mii de familii — și încă ce familii! — trăiesc din venitul mult sau puțin al oilor!

Am zis, ce familii! Oierii sunt pe lângă tipul cel mai reprezentativ al românului, cei mai dezvoltăți ca fizic, ceea ce denotă sănătate, au portul cel mai românesc, sunt ageri la minte, păstrători și cu cel mai mare număr de copii!

Am trăit desorganizați, din care motiv n'am reprezentat ca forță economică și socială aproape nimic! Fiecare și-a dus povara, cum s'a priceput și cum a putut. A ținut oi de care a moștenit, le-a întreținut cum a învățat, a produs cum a apucat și vândut cu cât i-s'a dat, fiind mereu speculat.

Urmând mereu această cărare, fără a ține cont de marile transformări ce sau făcut în toate direcțiile, mergem voit spre desființarea oieritului românesc!

Forțele resfirate trebuiesc unite în interesul individual și general.

Un părăiaș, oricare ar fi el, ce putere are? Se scaldă goangele în el. Multe părăiașe, cu multe râuri, fac fluviul și toate la un loc mările și oceanele! De puterea lor suntem convinși.

La fel și noi, câte unul de ce putere dispunem?

Toți dintr'o comună, mai multe comune și toți din țară uniți, constituim puterea, forța economică și socială prin care ne vom impune!

Asta o vrem!

De aceea ne-am adunat aici!

Vedem, simțim și știm cu toții, că deși avem un trecut, care ne aparține, un rost în economia națională, suntem totuși priviți azi ultima clasă socială, iar oieritul profesiei cea mai de jos, batjocorită, bună pentru oameni primitivi!

Asta este părerea generală, prin urmare și a celor pe cari i-am crescut noi!

Nici o atenție nu ni s'a dat niciodată și din partea nimănui! Am fost complect neglijați de toți și peste tot! Suntem desconsiderați; împărțâșiți cu multă dărnicie de ură și dispreț! Haina noastră, care a încălzit un neam în nădejdele lui de mai bine și la adăpostul căreia au încolțit și crescut virtuțile strămoșești, pute multora, deși sub această haină trăiește încă un suflet cu adevărat românesc și bate o inimă, care a fost și este a neamului întreg!

Nu ne-am bucurat de nici un sprijin sau ajutor. Nu ni s'a dat nici un sfat și n'am avut parte de un cuvânt de îmbărbătare, sau gest de încurajare!

Nici un ochiu nu ne-a văzut și nu ne vede, nici o ureche nu ne-a auzit și nu ne aude și nici un glas nu s'a ridicat pentru apărarea noastră!

Am fost și suntem încă lăsați în voia vânturilor, ploilor, picurilor, furtunilor, zăpezilor, viscolelor, gerurilor și tuturor nesăturațiilor.

Părăsiți de toți, în grija sorții, trăim cum putem și unde mai putem.

Ne purtăm greul vieții și traiul amărât așa cum putem și pe unde mai putem!

Situația aceasta de adevărați robi exploatați fără milă, nu o merităm și nu o mai vrem!

Suntem hotărâți să ne organizăm — luptând cu demnitate și păzind legile țării — locul de cinste între celelalte clase sociale și oieritului între ramurile producătoare!

Pretindem să ni-se asigure mijloacele de dezvoltare — căci este cu puțință — în cadrul economiei naționale, din care cu cinste face parte și oieritul!

Nu mai putem suferi starea de jositoare și de plâns în care suntem ținuți să ne continuăm ocupația și nu mai suntem în stare să săturăm pe toți nesăturații: drumari, pădurari, păzitori și alții și alții, cari au făcut din pungile — și altfel destul de secătuite, — bun public, în cari își bagă mâinele câți și cât vor și când vor!

Să luăm putere de viață și curaj, din izvorul limpede al faptelor mari și sfinte ale înaintașilor noștri și ale tuturor românilor oieri.

Ne doare nespuse de mult faptul, că toți câți s'au ridicat pe treptele sociale, deși își au originea în tulpina sănătoasă a neamului de ciobani români, cu cât s'au ridicat mai sus, cu atât ne văd mai mici și neînsemnați; ba chiar se rușinează de noi și ocupația noastră.

Și dacă ei și-au uitat de leagănul ce i-a legănat, de cântecele care i-au alintat, de jocurile cari i-au fermecat și de obiceiurile cari i-au înălțat, este datoria noastră, să

le punem în față trecutul și să le amintim obârșia, făcându-i să cinstească și ajute o clasă și o profesiune, care în ciuda tuturor neajunsurilor vrea să trăiască și să progreseze!

Nu admitem ca înșiși copiii noștri, să ne pună funia de gât; ori cari ar fi ei și în orice situație s'ar afla.

Nici o lege și nici o dispoziție nu ne protejuește!

În sfatul țării s'a vorbit de toți și de toate: de pământ, de flori, de buruieni, de păsări, de ouă, de pășuni, de codri, de albine, de pești, de gândaci, de gunoi și alte și altele, de noi și ocupația noastră nimic!

În timp ce alte profesii luptă organizate și câștigă drepturi și avantagii, noi ne lăudăm cu trecutul și unul către altul de mulțori cu bâta, căci fie-mi permis D-lor, să constat pe lângă multele calități superioare și anume apucături, cari nu ne fac cinste și de cari trebuie să ne lipsim începând chiar de azi!

1. Ura dintre noi să piară: oierul cel mare să ajute pe cel mic, să nu creadă, că nimicindu-l va putea el trăi mai bine și vinde mai scump, căci noi nu producem atâta lână și brânză câtă trebuie în țară! Cel mic să cinstească pe cel mare și să-l aibă exemplul de urmat! Între diferitele comune de oieri să întronăm buna înțelegere, respectul și iubirea frățească! Avem aceiași profesii și același scop îl urmărim.

2. Să nu mai facem în dauna alor noștri și în favorul altora înțelegeri secrete: să nu vindeți lâna cu 40 Lei kgr., iar fraților voștri să le spuneți, că ați vândut-o cu 35 Lei.

Să nu ne vindem unii pe alții, căci toți muncim și alergăm bătătorind și înfruntând aceleași mizerii.

3. Să avem desăvârșită încredere unul în altu! !

În această privință să urmărim exemplul bătrânilor noștri, la cari vorba era sfântă!

D-vs. știți foarte bine, că și ei aveau nevoi și lipsă de parale! Și ei se împrumutau unul dela altul, nu cu contracte, nici cu polițe, ci pe cuvânt, — de multeori nici femeile lor nu știau, — la soroc însă se știa, că cel ajutat, să se prezinte cu suma împrumutată și cu frumoase mulțumiri.

Azi se fac contracte semnate de avocați, ștampilate, legalizate și totuși nu se țin oamenii de ele. L-ai ajutat pe cineva, l-ai făcut dușman!

Așa nu vom putea dura mult și noi, cari cunoaștem și alte vremuri sau am auzit de ele, avem sfânta datorință a munci pentru formarea unui alt curent, a celui al bătrânilor noștri! Acela era cel sănătos; nimeni ori cât de tare s'ar simți azi, nu poate spune, că nu va avea mâine nevoie de ajutor!

Ajutându-se unii pe alții au închis ochii părinții noștri și noi la fel trebuie să facem!

Nu mai e încredere, acesta e răspunsul aproape unanim.

Cine a sădit în noi această buruiiană? Toți câți au făcut și fac spumă la gură, se bat în piept la diferitele întruniri, că ei dețin cheia fericirii, cu care vor descuia raiul pământesc, dacă li se dă votul.

A! Nu pentru binele și pentru progresul oieritului, sau altei profesii, își sparg mulți piepturile, — cinste celor ce fac excepții și sunt — ci pentru a se căpătui pe ei, deaceea urlă și seamănă vrajbă, ca să pescuiască în turbure.

Politica să o lăsăm pe planul al doilea; întâi să vedem noi de economia noastră, căci mulți văd în politică armă de răsbunare!

Personal, am considerat politica un instrument, prin care și cu ajutorul căruia, să fac cât mai mult bine comunei mele și nației din mijlocul căreia am răsărit!

Cred, că asta e politica cumiște!

Dar să o lăsăm, că prea multă supărare și vrajbă a semănat printre fii aceluiași neam!

Să readucem liniștea și încrederea, singurele, cari fac viața frumoasă, plăcută și pe care avându-le propășim în cele bune!

Onorat Congres,

Ne-am învățat și noi foarte rău! Nu vedem nimic bun în noi și în țară! Totul ni-se pare putregai! Ne râdem unii de alții și ne batjocorim frați cu frați, spre bucuria altor neamuri conlocuitoare.

Intr'una vorbim numai de rău și criză. Dați-mi voie să fac apel la memoria D-vs. și punând mâinile pe inimă, cu sufletul curat să mărturisim, cum se trăia mai acum câțiva ani — înainte de război! — Mămăliga nu lipsea de pe masa nimănu aproape, pâinea era în rugăciunea „Tatăl nostru“ și mai rar pe masă; la zile de sărbătoare știm toți, că ne dau mamele noastre destul de des un cărăbete de mămăligă și o bucată de pâine, drept amezi; precum nu rare erau cazurile, când ni-se da pâine înflorită — era mai spornică — spunându-ni-se să o mâncăm, că găsim bani!

Și azi vor mai fi cazuri de acestea, dar în general se trăiește mai bine! Ba pâinea nu se mai face bună, dacă e măcinată la moara de apă, vrem dela site!

Și mai vrem și cozonaci, prăjituri și fripturi etc.

Știu sate și știți și Dvs., în care înainte de războiu erau dela una, până la trei prăvălii și o duceau cum puteau. Azi sunt 60—70 în fiecare ulicioară și toate merg bine; o singură măcelărie și de acolo cumpărau carne jandarmii de tristă amintire — vorbesc de Ardeal — familii de sat rar și dacă mai cumpăra cineva pentru vre-un bolnav, se ducea pe ascuns, că era rușine să

cumpere carne dela cămară! Azi, sunt la 10 măcelării și numai răsbesc a tăia carne.

Ne hrănim mult mai bine și nu mă gândesc să ne întoarcem la vremurile rele, dar să fim mai săcotați și mult mai mulțumiți!

În ceea ce privește portul, aduceți-vă aminte, vă rog, cum am amintit de casele ateliere! Azi se cumpără totul de-a gata, din prăvălie, scump și rău! Și nu mă întristez mai mult, de cât când mă gândesc la fetele și femeile noastre pe care le văd vara cum sunt în gura strungii, apoi le văd și acasă în lac, mătase, sulemenite și mă întreb cu inima plină de îngrijorare: Cum se nimerește ocupația oierilor, cu luxul de azi și unde vom ajunge!?

La fel mă întreb, pentru ce altceva atâta lux, de cât pentru a fi plăcuți și plăcute!

Dela această plăcere începe D-lor desfrâul și să ne ferească Dumnezeu, să intrăm mai adânc pe această cărare!

Popoare întregi și-au pierdut numele și renumele și s'au pierdut ele, apucate odată pe această cale!

Nu mai amintesc, că luxul te rușinează de muncă și aduce sărăcia!

Imi spunea chiar cineva, că a văzut fată într'un sat, care mergea la câmp cu sapa învelită în jurnal!

Vă mai întreb apoi pe toți și în special pe cei bătrâni, ați pomenit D-vs. copii dela 16 ani, să-și petreacă nopțile și zilele în cârciumă, să se legene pe stradă în fiecare Duminecă, fără pic de rușine, să vorbească și strige pe stradă toate necuviințele!?

Azi în acest hal am ajuns!

Și v'a fost dat, să vedeți — spre adâncă D-vs. revoltă sufletească — feciori și fete jucând jocuri moderne? Azi așa se face!

Lipsă totală de bunăcuviință!

Tot ce e străin, e frumos și bun, adevărat vorba proverbului :

„Găina altuia e curcă“.

Și ne mai plângem D-lor ca milogii, pe la toate colțurile de stradă, că e rău !

Nu cumva să ne pedepsească Bunul Dumnezeu pentru atâta nemulțumire !

Este criză, dar nu numai de cea care se vorbește, ci și o criză de judecată clară.

Să aruncăm de pe noi tot ce e străin, ce nu e românesc și nu e în portul nostru !

Să isgonim din sufletele noastre orice apucături nedemne de atâta curățenie românească, câtă am moștenit și toate se vor îndrepta din zi în zi, spre bine !

Criza va fugi cum fuge întunerecul în fața soarelui.

Unul din mijloacele pentru atingerea scopului organizației noastre ce azi întemeiem este și acesta, de a lupta contra desfrâului în orice formă s'ar ivi el pentru noi.

În continuare, Onorat Congres, accentuez, că numai organizați vom putea lupta contra tuturor relelor și ne vom putea asigura zile mai senine.

Să luăm pildă dela celelalte profesii: S'au organizat meseriașii, comercianții, învățătorii, preoții, inginerii, avocați ș. a.

Dece? Pentru a-și putea apăra mai cu succes interesele, știut fiind de toți, că în unire stă puterea! Și-au câștigat drepturi și avantajii!

Azi e rândul nostru; cam târziu nu e vorbă și această întârziere ne-a costat foarte mult!

În Statutul organizației ce azi vom înființa este arătat scopul și mijloacele de cari ne vom folosi în lupta noastră.

În scurte cuvinte, scopul se rezumă la următoarele: **Oierit organizat și oier înstărit.** Mijloacele toate cele legale, căci n'am înțeles nici odată noi cei mai respectuoși fii

ai țării, să ne folosim de arme și căi în afară de cele legale. Suntem prea legați de pământul țării și prea buni români, decât să ne batem joc de ceea ce ai noștri au clădit.

Noi nu suntem veniți aici cu pașapoarte, aici ne-am pomenit, aici ne avem sfintele morminte și aici vrem să murim cu cinste desăvârșită.

Așa luptând vom învinge!

Este și un interes național de altfel, să nu piară oierii români, căci odată pierduți nu s'ar mai găsi omul care să-i poată învia!

Oieritul este o ocupație, pe care o poate profesa numai celce din moși strămoși s'a ocupat de ea, oricine altul nu poate suporta greutatea împreunate cu oieritul și fugă de oi! Pierzându-ne pe noi, pierde țara și pierde toți locuitorii ei!

Statul este o mașină, în care fiecare piesă îndeplinește cu punctualitate funcția ce i s'a dat și dacă una din ele s'a uzat, sau pierdut, toată mașina stă.

Toate profesiunile sunt piesele mașinei Stat, una dacă nu are condițiile de normală funcționare, tânjește mașina Stat și se resimt toate celelalte profesiuni, dovadă timpul de criză, când agricultorului și crescătorului de vite i-a mers rău, toate profesiunile o duceau greu!

Am ținut, Oncrat congres, să vă obolesc după atâtea sute de ani trăiți respirați un ceas sau două, pentru a vă arăta trecutul oierilor și să vă oglindesc situația actuală!

N'am pretenția de a fi făcut totul, nici de a fi pe departe măcar perfect, m'am străduit a Vă convinge, că e timpul să ne organizăm și organizați să lucrăm!

Ași fi prea mulțumit, dacă așa fi reușit câtuși de puțin în intențiunea mea, de a reînvia în Dvs. sentimentul de mândrie oierească, făcându-vă să umblați cu capetele

ridicate și cu spatele drept, ca unii, cari v'ați făcut și vă faceți datoria în țară și pentru pământul cu care una suntem!

Ne organizăm, pentru a ne apăra cu șanse de succes interesele profesionale!

Cu puteri unite vom biru!

Trăiască oierii pe veci uniți!

Nicolae Muntean.

Organizarea oieritului.

Raport întocmit și cetit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat Congres,

Mă voi sili în cadrul acestui punct, în baza cunoștințelor ce mi-am câștigat în tinerețe și ca președinte al Reuniunii oierilor din Poiana-Sibiului, care calitate o dețin de 12 ani, să schițez în linii mari, cum înțeleg să ne organizăm ocupația, adecă oieritul, pentru a face din ea o ocupație rentabilă, conformă cu cerințele vremurilor pe care le străbatem!

Dela început țin să apăs cu greutate și susțin cu tărie, că oieritul este o știință în adevăratul senz al cuvântului; o știință Domnilor și încă din cele mai vaste și complicate! Știință, care durere, la noi în țară încă nu a prea pătruns și de care puțini, foarte puțini inși s'au ocupat!

Se vor găsi inși geloși pe științele lor și se vor găsi și deaceea, cari vor nega oieritului dreptul de știință, fiind în necunoștință de cauză!

Eu refuz a crede, Onorat congres, că alte științe: a meseriei, comerțului, dascăliei, preoției, ingineritul advocatura și chiar medicina să fie mai grele, mai complicate sau mai frumoase!

Trist, dar adevărat, că acestei științe a oieritului, până azi și nici azi — la noi — nu i-s'a dat și nu i-se dă nici o importanță!

Prea puțini au căutat să pătrundă în tainele ei și să le difuzeze celor cari fac oierit!

Onorat Congres,

Creșterea oilor, prelucrarea laptelui și îngrijirea pășunilor sunt ramuri ale științei oieritului, cari fiecare în parte cer cunoștințe temeinice, dacă dorim într'adevăr să avem oi bune, cari să ne dea mieii, carne, lână, lapte și piei, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ mai mult și mai ales, dacă dorim ca produsele din lapte să fie gustoase și ca atare căutate și bine plătite!

Să le luăm și analizăm foarte pe scurt, pe rând pe fiecare din ele.

1. Creșterea oilor:

Este fapt, că în privința creșterii oilor nu prea ne-am depărtat de ceea ce bătrânii făceau acum sute de ani!

Din 12.000.000 oi câte avem în țară, mai mult de jumătate sunt țurcane, vre-o 3 milioane țigăi și restul stogoșe, spance și mai puține merinos, karakul și țurcane brumării.

Vom fi cu toții de acord în a constata, că dela război încoace aproape toate rasele au degenerat și aceasta din simplul motiv, că mai toți oierii și-au vândut tineretul în fiecare an!

Se plăteau bine și oamenilor le fugeau ochii după bani.

Azi avem oi bătrâne, — botoașe — și prea puțini bani.

Primul nostru gând se va îndrepta deci în direcția regenerării rasei oilor, prin alegere și continuă selecționare.

Să ne convingem și noi de adevărul, pe care alții îl cunosc de mult: nu numărul contează, ci rasa.

Alegerea oilor se face după anume principii, avându-se în vedere scopul ce urmărim; adică, vrem să avem oi de carne, pentru miei, bune de lână sau lapte, sau pentru lână și lapte. Pentru a ști face aceasta cu sorți de reușită trebuie știință și răbdare!

Recunosc, că e mult mai ușor a continua cu sistemul strămoșesc destul de ușor și simplu și fără multă bătaie de cap; dar cum spuneam, timpurile s'au schimbat și gustul a evoluat.

Continuând cu vechea metodă, oile au degenerat, lâna este de calitate inferioară și laptele se împuținează.

În vederea îmbunătățirii rasei oilor, trebuiesc aplicate alte metode și urmărite alte căi.

Nu-mi închipesec, Onorat congres, că cultura porumbului, spre exemplu, pretinde mai multe cunoștințe decât creșterea oilor și totuși în America spre pildă, sunt câteva Universități în cari studenții, — apăs, viitorii plugari, învață ani de-arândul cultura lui.

Îmbunătățirea rasei oilor prin continuă selecționare cere atâtea cunoștințe, câte nu se pot învăța de azi pe mâine.

Întreținerea, hrănirea lor, este al doilea capitol al acestei științe.

Nu pot și nu vreau să cred, că Dvs. sunteți mulțumiți cu întreținerea ce o puteți da oilor Dvs.; mai puțin poate vă nemulțumesc pășunile de vară — dacă dă Dumnezeu iarbă! —

Paiele, cocenii de porumb și ramurile de salcie nu veți spune, că pot înlocui fânul, trifoiul, lucerna, sfecla, ovăzul, porumbul, uruiala de soia, tărațele și turtele de în sau floarea soarelui, cari sunt nutrețuri substanțiale.

Să luăm pildă dela noi oamenii! Cum i-ar merge unui om, care s'ar hrăni cam numai cu varză? Nu prea bine, sigur!

Corpul are nevoie de o seamă de substanțe, cari dacă nu i-se dau, slăbește! La fel și oaia, are nevoie de nutrețuri substanțiale pentru a ne da ceea ce-i pretindem!

Ați cetit poate, că sunt crescători de vite, cari se mândresc cu vaci, cari dau anual una 9.000 l. lapte. Aceasta la noi, că în alte țări s'au găsit exemplare, cari dau mult peste acest număr de litri. Și când ne gândim, că vacile noastre 20 nu dau atât!

V'ați întrebat sigur, care-i cauza. Vacile noastre în general nu-s de rasă și le hrănim slab, ba chiar prost.

Nu voi intra în acest amănunt, pe care l-am amintit pentru a se vedea ce poate da o vită de rasă și hrănită rațional!

Mulți dintre Dvs. vor reproșa, că le este imposibil să hrănească oile așa cum știința cere și totuși, eu mă încapăținez a crede, că nu e prea departe acel timp! Vom reduce poate numărul oilor — înțeleg dela 200 în sus — la jumătate — și vom pretinde, ca numărul redus să ne dea cât neredus și aceasta se va ajunge numai prin selecționare și bună îngrijire!

De altfel toți cunoașteți adevărul elementar, că hrana dată, nu este niciodată pagubă!

Tot așa știți cu toții, că oaia nu este un animal de coteț, nici țarc; ei îi trebuiește mișcare în câmp și aer.

Dintre rasele de oi, cele mai acomodate, în împrejurările în cari suntem ținuți să facem oierit sunt: țurcanele și țigăile; ceeace nu înseamnă, că aceste rase sunt perfecte și numai sufăr îmbunătățiri. Sufăr și încă mult.

Nu vom neglija pentru anume regiuni rasele merinos, șpancă, caracul și țurcană brumărie.

Stogoșa nu prea este de recomandat.

Organizația noastră va studia, dacă nu e nimerit să se delimiteze anume regiuni pentru anume rase. Aceasta este de o mare importanță! Va trebui să facem încercări serioase, pentru a constata căror rase, ce regiuni le priesc și unde se desvoltă mai bine, ca apoi în baza acestor constatări să facem recomandările utile.

Onorat congres,

2. Prelucrarea laptelui, adecă fabricarea brânzeturilor lasă mult de tot de dorit! În această privință

n'am progrestat deloc și mă gândesc, că dacă ar putea învia un oier de acum 500 ani, ar găsi aceeași stână, aceleași unelte de lucru și aceeași metodă de fabricare.

Brânză în burduși de 40 Kgr. unul, unt în foale și jîntiță!

Alte țări s'au dus departe în această privință, deaceea până kgr-mul de brânză de-a noastră se vinde cu 26 lei, ce-a smântinită, și cu 40 cea nesmântănită, brânza de oaie franceză, de exemplu, se vinde kgr-mul cu 360 lei! — Câtă deosebire! —

În străinătate fabricarea brânzeturilor este o știință cu adevărat aplicată, la noi se face teorie, practic nimic, căci nimenea nu se pricepe!

Fiind vorba de fabricarea brânzeturilor nu pot trece mai departe, fără să arăt, că un fiu de oier din Poiana-Sibiului dl Dr. I. Dăncilă Inginer agronom, după ce a făcut patru clase primare, liceul și Academia agricolă din Cluj, studiază de 2 ani în Austria fabricarea brânzeturilor și scrie, că ar mai avea nevoie de încă 2 ani și nici atunci n'ar fi poate perfect, căci străinii nu-și vând secretul fabricării brânzeturilor!

Tot el îmi scria, că este în Viena un inginer grec, care de un an studiază numai fabricarea untului.

Și noi ne credem mulți, că n'avem ce mai învăța, știm totul!

Ne trebuie învățătură, ca să putem ajunge în plăcuta situație pe care o dorim, să mulțumim gustul consumatorilor cu brânzeturile noastre și să devenim țară exportatoare, din importatoare și tributară!

Unde să ne câștigăm aceste cunoștințe și dela cine, e întrebarea ce se naște dela sine?

Statul a înființat și susține o sumedenie de școli — în afară de cele primare și licee, — școli cu caracter profesional!

Așa funcționează, și bine fac, zeci de școale pentru meseriași, numite de Arte și Meserii, școli inferioare, superioare și academii pentru comercianți — păcat, că ceice le cercetează înfundă toți birourile — pentru

învățători, preoți, ingineri, profesori, medici, avocați etc.

Pentru noi, ce școală s'a înființat și cât se cheltuiește cu învățătura noastră? Nimic!

S'au dat burse de milioane pentru studenți, cari studiază în străinătate diferite științe! Câte burse s'au dat pentru studenții, care au studiat știința fabricării brânzeturilor spre pildă? Nici una!

Să nu cumva, să credeți, că mă gândesc la școale pentru oieri, cari să crească domni, — funcționari — aici îmi permit să fac o mică paranteză. E un mare păcat al nostru, că cine a trecut prin școală, se pretinde imediat domn în înțeles greșit și candidat la bugetul statului. Decâteori mi-am zis și repet: care este motivul, că ceice învață școli nu se întorc acolo unde învățătura i-a crescut! Ori poate le e rușine, că după ce au făcut Academia agricolă, spre exemplu, să facă agricultură! Dar ce? Plugăria e profesiune înjositoare și oieritul la fel? Dece medicii fac medicină, profesorii școală, adecă ceeace au învățat!

Incheind paranteza, mă gândesc Dlor la școli practice pentru oieri și chiar numai de sezon.

Le-am și botezat „Stâni-Școli“, cari să fie adevărate ateliere de lucru și se vor înființa pentru început una—două în munți și una—două la șes.

În ele s'ar preda fabricarea brânzeturilor, despre rasele de oi, selecționarea și hrănirea lor, cunoștințe de medicină veterinară și puțină contabilitate.

Sunt sigur, că ar aduce foloase neprevăzute!

Profesorii s'ar recruta dintre ceice au dat dovadă de pricepere pe acest teren.

Elevii s'ar recruta câte unul—doi din fiecare comună, din regiunea respectivă.

Se vor înființa „Stâni-Școli“ și anume pentru femei, știut este, că în unele părți, ba chiar foarte multe, ele fabrică brânzeturile.

Nu e trist Dlor, că azi se aduc cășeri din țările vecine și sunt plătiți cu câte 4—6000 lei lunar, ceeace

face pe vară 20—30.000 lei plus întreținerea — până când un oier nu câștigă dela 300 oi atât — și noi stăm cu mâinile cruce?

Toate bune și drepte veți spune! Să muncim să realizăm!

Ce ne facem însă de pășune?

Voi cerca, Onorat congres, să dau și acestei probleme deslegarea pe care o cred posibilă, dar înainte de a face aceasta, țin să constat cu multă durere în suflet, că la aplicarea legii reformei agrare de oieri și oierit nu s'a ținut cont! La acest ospăț oierii n'au fost chemați! Neglijanți fiind și atunci ca și în prezent. Noi încă n'am avut organizație, care să ne susțină interesele și așa am rămas pe dinafară!

S'a făcut o greșală mare și ireparabilă!

Numai bălțile să le fi oprit pentru oierit, problema era rezolvată! Nu s'a făcut și acum să vedem ce s'ar putea face.

Să căutăm alte posibilități și trebuie să le găsim, cum țări industriale, — nu agricole ca a noastră, — și totuși au găsit mijloace pentru asigurarea și promovarea creșterii oilor!

Nu e lipsă de pășune, e nevoie de organizarea lor, căci din această lipsă pătimiti Dvs. atât de mult: amenzi, bătaii, judecăți și câte și mai câte.

Ce socot eu că s'ar putea face? Dvs. vă veți spune părerile ce aveți.

Eu socot:

1. Să discutăm, dacă nu e cazul să recomandăm reducerea numărului de oi chiar la jumătatea numărului de azi, căci pentru mai puține oi se găsește și pășunat mai ușor și se pot hrăni mai bine!

2. Să intervenim la guvernul țării cu cererea, de a căuta posibilitatea înființării câtorva islazuri, câte 2—3 în fiecare regiune de șes.

Pe aceste islazuri s'ar retrage oierii nomazi în luna Aprilie, când sunt dați afară de pe islazurile comunale și sunt siliți a cutreera țara păscând șanțurile!

Pentru vară, toamnă și iarnă se găsesc pășuni, chiar comunale învoiesc bucuros, căci e interesul lor: iau parale, iar oamenii își vând nutrețul și porumbul pe loc; ceva însă trebuie grijit și păstrat, acest ceva este *averea oamenilor!* Din cauza câtorva înși, cari au stricat și făcut pagube, se feresc comunele a mai învoi oieri. Asta nu e din vina conducerii, ci a unor anume oieri!

Proverbul românesc spune: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face“, să luăm bine aminte.

3. Golurile munților Statului, să se dea în proprietatea comunelor de oieri, cu obligația și sub rezerva pierderii lor, dacă nu curăță jneapănul și jipul! Ba să cerce a semăna și altă iarbă în locul negarei de azi!

4. Tăieturile să fie libere la pășunat cu oi mai puține și după un anume plan, știut fiind, că nu strică oaia mai mult puietilor, decât iarba, care îi înăbușe!

Înțeleg, că se poate face aceasta, dacă vom da și noi dovadă, că știm să prețuim pădurile pentru regenerarea cărora statul cheltuiește sute de milioane! Ele formează un bun național!

Pășunând cu oile în tăieturi de jos în sus, nu se nimicesc decât prea puțin puieti.

Am dori să se facă experiențe, ca să vedem rezultatul.

5. Bălțile, dacă mai sunt neimproprietărite și toate rezervele de stat, să se declare islazuri pentru oi,arendându-se oierilor în condițiunile ce se vor stabili de Ministrul Agriculturii la propunerea U. O..

6. Pentru trecerea dela munte la țară și întors, e absolută nevoie ca șanțurile să fie libere la pășunt. Să nu se mai arendeze picherilor, cari ne fac atâtea șicane și nemulțumiri!

7. Obiceiuil comunelor de a pretinde oierilor să-și înștiințeze trecerea prin ele, să fie sistat. Păzitorii n'au decât să păzească.

În interesul propășirii oieritului, cred, că trebuie să ia ființă cât mai neîntârziat în cadrele Ministerului de Agricultură, o direcțiune a oieritului, care investită cu puterea autorității de stat să conlucreze cu U. O. la soluționarea tuturor nevoilor oieritului.

Sunt în Ministerul Agriculturii direcțiuni, secții, servicii câte și mai câte, pentru probleme departe de ceace este oieritul!

Avem atâtea nevoi și n'avem cui ne plânge! Nu avem organul nostru de stat. Cerem să ni-se dea!

Direcțiunea oieritului ar umple un foarte simțit gol!

Am mai amintit, că legi și dispoziții promovează interesele tuturor claselor sociale și profesiunile; o lege a oieritului lipsește și se impune să fie făcută, să știm și noi ce drepturi și obligații avem, de cine ținem, căci unii ne socotesc comercianți!

Cred, că este datorința guvernului actual, să inaugureze o politică economică a oieritului, care încă a lipsit, iar guvernele cari vor succede să o continue.

Situația motilor și a maramureșenilor s'ar îmbunătăți simțitor prin o astfel de politică economică, urmată perseverent și cu pricepere!

Mare parte a oierilor sunt descurajați și cam toți spun, că zilele oieritului sunt numărate, nemai putând lupta cu atâtea greutăți și nemai putând face față atâtor date!

Eu în contradicție cu toți, afirm, cu absolută convingere, că oieritului românesc de-acum încolo i-se vor deschide căile spre adevărata propășire și fericire!

Ați cetit Dlor, că Germania a dat din bugetul ei pentru anul financiar în curs nu mai puțin de lei 320 milioane pentru promovarea creșterii oilor! Nici nu mai spunem, că în bugetul nostru nu s'a prevăzut nimic.

Dacă Germania, care spune: noi nu vrem să mai aducem lână din România, sau alte țări și nici un fel de produse de ale oilor; trebuie să ne producem tot ce ne lipsește! Germania, țară industrială și comercială, poate crește atâtea oi, câte să îmbrace și satisfacă nevoile de hrană alor 60 milioane de locuitori. Intreb: cum se poate spune, că la noi oieritul e pe ducă, având munți și pășuni mult mai multe decât Germania, iar populație mult mai puțină!

Ceeace poate neamțul în situația în care se găsește, se poate cu atât mai ușor la noi!

Răbdare și voință Domnilor!

Se vor găsi și la noi fonduri din cari să fim ajutați și se vor găsi ca prin minune și mijloacele de asigurarea creșterii oilor în condiții mult mai bune decât azi.

Onorat Congres,

Ca organizarea oieritului să fie cât mai desăvârșită și cu puțințe de înfăptuit, oierii au nevoie de credit: unul azi, altul mâine. Unii să-și scoată oile din iarnă, alții să-și înmulțească oile și mulți să facă îmbunătățirile de cari vorbeam!

Acestea nu se pot face numai cu sfaturi și numai cu bunăvoință. Trebuesc bani.

Pentru a avea și creditul necesar am studiat înființarea unei bănci a oierilor din toată țara și sper, să o putem avea cu concursul tuturor cât mai repede! Comitetul U. O. se va ocupa de această chestiune extrem de arzătoare.

Aceștia îmi sunt părerile în privința organizării oieritului!

Dumnezeu ne va ajuta să le înfăptuim pe rând și pe toate, însă să nu se uite, că „Dumnezeu dă, dar în sac nu bagă nimănu!”

Nicolae Muntean.

Valorificarea produselor

raport întocmit de dl Nic. Muntean și citit la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat Congres,

În ziua anului nou 1935, iubitul nostru Suveran, M. S. Regele Carol II, a rostit în auzul membrilor Guvernului următoarele cuvinte:

„Va trebui să ne unim toate puterile spre a face ca produsele noastre naționale să fie rentabile, căci

economia este un lucru de toate zilele și dacă producătorii nu-și găsesc un mic câștig, nu poate să existe pentru el nici îndemn“.

Cuvintele M. S. ne-au umplut inima de bucurie și nădejde și sperăm, că Guvernul țării își va da toată silința în a satisface Inalta dorință!

Intre primele produse naționale, se numără ale noastre: carnea, lâna, brânza și pieile.

M. S. a cerut, ca Guvernul să-și pună toate forțele, spre a face ca aceste produse să fie rentabile, adică bine plătite, ca astfel să aibă oierul îndemn de a produce cât mai mult și mai ales.

Prețul produselor depinde de cantitatea ce se prezintă spre vânzare, de cerere, calitate și preț.

Cererea în special depinde și ea de anumite condiții economice.

În general vorbind, consumatorul a căutat să-și dea banul pe marfă bună.

Această condiție, trebuie să recunoaștem, lipsește produselor noastre — și nu e vina numai a noastră —!

Lâna în special și brânzeturile lasă mult de dorit.

Vom căuta deci și ne vom sili, să producem cum ni-se cere și cum ne este dorința.

În special ne vom îndrepta privirile către calitățile de brânză, cari sunt cerute și plătite!

Pentru aceasta avem absolută nevoie de ajutorul real al Statului și Guvernul țării înțelegând bunele noastre intențiuni, nu credem, că ne va refuza acest ajutor!

Vom tinde a produce nu mult, ci bun! Nu este interesul nostru să îngrădăm piața că marfă multă, care nu se caută, ci contrar, cu puțină și căutată.

Ținând cont de aceasta, vom studia și vom recomanda, dacă vom crede de nimerit, în anume regiuni ce anume brânzeturi să se fabrice, ca să se găsească din toate anumite cantități!

Astfel vom mulțumi toate gusturile, căci ce folos dacă fabricăm toți brânză de burduf și stăm cu ea!

D-l Dăncilă scria într'un număr din revista „Stâna, că vânătorii de blănuri scumpe din regiunile polare organizați în reununi, își fac ei prețul blănurilor și să vedeți cum: La sfârșitul vânatului se întâlnesc toți și-și fac socoteala blănurilor ce au. Tot ce trece peste un anumit număr le ard, căci experiența le-a arătat, că în fiecare an se trec un anumit număr de blănuri și cu cât sunt mai puține pe piață, cu atât sunt mai la modă și se plătesc mai bine, au observat, că câștigul cel mare îl au atunci când vinde fiecare două blănuri cu câte 10.000 lei, și nu atunci, când vinde fiecare 10 bucăți cu lei 1.000 bucata (deci fără preț).

Ca să putem să ne valorificăm produsele cu preț, va trebui să facem și noi ceeace alte țări de mult fac și anume: să ni-le valorificăm în comun, prin noi înși-ne! În acest scop va trebui să înființăm și fără întârziere, Cooperativa oierilor din întreaga țară.

Vom întâmpina sigur dificultăți, deoarece oierii noștri nu sunt obicinuiți a-și vinde mărfurile prin cooperatie, dar s'a dovedit, că valorificarea prin cooperatie este singurul mijloc eficace, pentru obținerea de prețuri mai bune; ceeace cooperativa nu poate obține, nici individul nu poate!

Ne lipsește încrederea de care vorbeam și pe care vom stăruii să o reînviem!

Cooperativa va prelua marfa dela oieri, o va vinde și fiecăruia îi va trimite suma acasă!

Scăpați de drumuri, de griji și cheltuieli!

Cetiți vă rog, ce scrie în această privință D-l Dăncilă în articolul „Uniunea stânilor din Tirol” din numărul 8 al revistei „Stâna” și sunt sigur, că vă veți edifica; o altă condiție deci pentru valorificarea produselor este organizarea vânzării și noi am prevăzut această organizare chiar în Statutul U. O.

Urmând directivele ce U. O. va da în curând, sperăm să ajungem din țară importatoare de brânzeturi, țară exportatoare! Este trist ca noi, a 4-a țară cu oi din Europa, să fim din acest punct de vedere

în urma Jugoslaviei, care exportă anual peste două milioane kgr. brânză, a Bulgariei, care exportă cam la fel și a Austriei, care le întrece pe toate acestea, deși e țară industrială și care a luat o dezvoltare în această privință abia după război, căci înainte importa lapte și brânză de sute de milioane; azi este în fericită situație de a exporta; numai în 25 August a exportat prin Cooperativa producătorilor 9 vagoane brânză. Cum au ajuns toate să ne ia pe dinainte? Desigur prin muncă disciplinată, încredere și ajutorul statului.

Dar știți, Onorat Congres, câtă brânză exportăm noi anual?

Treizeci până în patruzeci mii kgr., cam de un milion lei, în schimb însă importăm de zeci de milioane!

În ceea ce privește valorificarea lânii, pe lângă concursul ce ne-a dat actualul guvern la stăruința noastră și care concurs sigur nu ne va fi retras nici în viitor, va trebui să ne ocupăm serios cu înființarea de ateliere sătești, în cari să se lucreze ciorapi, mănuși, sfetăre și alte obiecte de lână, pe cari cooperativa să le valorifice. Câtă lână s'ar putea întrebuița de aceste ateliere, făcând ca ceea ce mai rămâne, să se plătească mult mai bine!

Câte fete, femei nu și-ar câștiga pâinea de toate zilele în atelierile sătești.

Nu ne sperie domnilor nici gândul de a avea fabrica noastră pentru prelucrarea lânii!

Prea am fost și suntem speculați și cu acest articol! Oierul îndură toate mizeriile și intemperiiile vremii ca să ia de pe oaie 2¹/₂ kgr. lână, pe care o vinde zicem cu 35 lei kgr., spălată 70 lei, în schimb metru de postav se cumpără dela 250 lei în sus. Dintr'un kgr. de lână se fabrică un metru de postav.

Se spune, că sunt cheltueli, noi știm că acestea se calculează la încă odată prețul lânii, va să zică pe fabricant îl costă metru de postav 140 lei și-l vinde cu peste 250 lei, dar în el sunt peste 60% sdrențe.

Socotiți-le câștigul!

Și așa cum stăm cu lâna, la toate! Noi suntem cu truda, alții cu câștigul!

Nu voi uita, Onorat Congres, să amintesc că în 3 ani — dela 1931 — 1934, am importat lâna păruri și postavuri de peste trei miliarde lei, iar noi stăm cu marfa noastră nevândută, căci fabricanții mereu spun, că lâna noastră nu e bună pentru postavuri fine! Aș recomanda D-lor introducerea și la noi a restricțiunilor pe cari le-a luat Bulgaria și anume: această țară a decretat, că toți locuitorii ei sunt obligați a se îmbrăca în haine făcute din postav lucrat din lâna oilor bulgărești, cari nu sunt mai superioare decât ale noastre; cel ce vrea însă, să se îmbrace în postav străin, poate să o facă, dar în acest caz plătește de fiecare metru de postav importat o taxă vamală destul de considerabilă!

Așa se servește o cauză economică în Bulgaria!
La noi se servesc interesele fabricilor!

Un mijloc de a atrage atenția publicului asupra produselor noastre sunt expozițiile.

Vom încerca și noi să aranjem astfel de expoziții pe județe, pe regiuni, cum vom găsi mai nimerit. La aceste expoziții vom expune din toate produsele noastre, arătând publicului ce avem de vânzare!

Sunt un stimulent și pentru noi oierii, căci fiecare se va sili să expună produse bune și astfel vom pregăti drumul valorificării cu preț al produselor noastre!

Ca început de încurajare, rugăm Onoratul guvern, să oblige fabricile de postav, să cumpere și anul viitor toată lâna indigenă cu preț remuneratoriu și să nu admită sub nici un motiv, până nu se va cumpăra toată, importul de sdrențe și lâna streină!

Din lâna ce o avem, să se lucreze postavul, din care să se confecționeze hainele soldaților — copii ai noștri — și diferite pături pentru armată.

Rugăm la fel Ministerul Armatei, să cumpere în viitor brânza necesară regimentelor direct dela noi și nu prin intermediari!

Guvernul, este bucuros credem, că poate să ne ajute și să dea ocazie ca banul să intre direct în punga producătorului.

Cu acestea termen, Onorat Congres, expunerea mea asupra valorificării produselor, având ferma convingere, că toți m'ați înțeles și veți urma sfaturile întocmai.

Impozitul

raport întocmit de dl Nic. Muntean și cetit la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat congres,

Am spus ceva mai înainte, în altă ordine de idei: Au dat bătrânii noștri asupritorilor lor și ce n'au avut. Spun acum: cum n'o să dăm noi azi ce se cuvine țării!

Suntem conștii și pătruși de obligațiile ce avem și ce ni-se impun pentru binele țării și al neamului!

Ne dăm perfect de bine seama, că țara suntem noi și pământul ei este al nostru pentru totdeauna!

Cunoaștem lipsurile multe și greutatea de tot momentul, precum și stăruințele patriotice de îndreptare și perfecționare, ce se depun de oamenii, cari servesc binele și propășirea țării!

Știm, că se cuvine să dăm ceea ce este al Cezarului, Cezarului, și ceea ce este al lui Dumnezeu, lui Dumnezeu", după cuvintele Sfintei Scripturi, și nu ne dăm înapoi dela nimic și dela nici un sacrificiu, ce trebuie să aducem pe altarul patriei. Am plătit bucuros ce ni s'a cerut și nu ne retragem de a ne îndeplini toate obligațiile de cetățeni loiali și buni români.

Credem, în ceea ce ne privește, că servim un interes economic și de dreptate socială, când cerem, să se stabilească anume principii și anume reguli, la impunerea oierilor.

Cerem :

1. Să se stabilească odată pentru totdeauna în care categorie de profesii ne încadrăm, căci sistemul aplicat până azi după placul tuturor comisiunilor, nu este cel mai fericit și nici cel adevărat.

Noi susținem, pe bună dreptate și fără putința de a putea fi contraziși, că ne încadrăm perfect în agricultură ; ramura creșterii de vite și nici decum nu suntem comercianți, cum suntem clasificați pe considerentul, că vindem carne, miei, brânză și alte produse ; după care judecată destul de simplă tot așa de cu drept s'ar putea spune, că și agricultorii sunt comercianți ; și ei vând : boi, vaci, porci, cereale, nutrețuri etc.

2. Odată stabilit acest principiu, că adică aparținem agriculturii să se ia ca bază de impunere a noastră valoarea oilor ce avem și nu venitul, care variază și de multeori lipsește ! Cum se ia pentru agricultori drept bază, care servește la croirea dărei, valoarea pământului, căreia i-se aplică cota respectivă agricolă, același lucru să se facă și pentru noi.

Să fim înțeles : valoarea unui ha de pământ este azi calculând media, cam 8.000 lei, (la impunere se calculează mult redus), la o valoare de opt mii lei, agricultorul plătește dare către stat cam 30 Lei.

20 oi calculate pe 400 lei bucata valorează cât un ha de pământ, deci după 20 oi s'ar cuveni un impozit de Lei 30, reducându-se și la noi valoarea pe unitate, cum se face la agricultori s'ar veni și mai puțin. Ca să fim și noi în rând cu agricultorii, deși nu ne bucurăm de avantajile și grija ce li-se dă lor, drept ar fi să plătim de fiecare oaie 1—1'50 Lei.

Azi când se ia de bază venitul presupus, ca la comercianți, neținându-se cont de multele cheltueli, pierderi provenite din nenumărate cauze ca : pășuni prea scumpe, boli, taxe etc. se fac o mulțime de nedreptăți și se încarcă poveri sub greutatea cărora oierul sucumbă ! Nu puțini oieri și-au vândut oile pentru a scăpa de dările insuportabile, precum tot așa de puțini sunt cei cari le mai pot face față, luând dela gura

copiilor! Cu acest sistem s'a ajuns acolo, că azi dările asupra oierilor diferă dela comună la comună și dela județ la județ, ceiace produce o enormă nemulțumire!

În lipsa unui principiu, ca cel pe care l-am enunțat s'a ajuns ca în Covasna, jud. Trei-Scaune, oierii cu dela 200 oi au fost impuși de comisia compusă din un evreu, un ungur — culmea sfidării — și un român, care sigur habar n'are de oi, la sume variind între 6—20.000 lei unul. Exemplul oierului Staicu Olteanu din Covasna impus la 20.000 lei este concludent.

Ce venit or fi găsit, că aduc oile numitului oier, nu știu, sunt convins însă, că nu-l are, chiar dacă nu ar avea un leu cheltuială cu ele și știu și aceea, că pe el l-au nimicit!

Nu nimicirea oierilor este interesul țării ci menținerea lor! Nu storși de ultimul pic de vlagă, ci puțința de a putea trăi este interesul statului, care cred, că vrea să aibă un popor înstărit și nu un popor cerșitor.

Admițându-se principiul adevărat, că suntem agricultori și luându-se de bază valoarea oaiei, s'ar repara nedreptatea în care am fost ținuți și am ajunge la o impunere unitară pe țară și cea justă! Am fi scutiți de drumuri, cheltuieli, șicane și nemulțumiri!

b) N'am mai fi luați drept comercianți, cum nu suntem,

c) N'am mai fi împărțiți pe clase, procedeu aplicat lor, adică comercianților,

d) N'ar mai plăti un oier după 10 oi 300 lei impozit,

e) Nu s'ar mai lua două piei depe acelaș oier, cum s'a făcut în Gorj, unde oierii plăteau și după suma arenzii muntelui dare, neținându-se cont, că această arendă este cheltuială.

Cerem deci, în legătură cu impunerea:

1. Să fim încadrați în agricultură,
2. Să fim impuși la valoarea oilor, luându-se ca bază de impunere valoarea,

3. Cincizeci oi să fie scutite de impozit drept încurajare și fiecare oier să plătească numai plusul,

4. Agricultori fiind să ni-se șteargă darea pe clădiri,

5. Cei ce își țin oile pe pământurile proprii, să nu fie impuși și după oi, plătind fiind odată pământul de dare,

6. Darea după munții statului să o plătească statul, el fiind proprietar și tot el exploatează și pădurile,

7. Impunerea să se plătească la domiciliul stabil al oierului,

8. Intocmai ca la agricultori să se facă conscrierea și a oilor pe proprietari,

9. În cazul, că un oier își vinde oile, sau își mărește numărul, să se scadă sau adauge la rubrica fiecăruia, făcându-se rectificările convenite.

În acest scop se va ține un registru de evidență al oierilor, cu numărul oilor, la primăria comunală.

Luându-se în considerare justele cereri și propuneri în legătură cu acest punct, statul singur va fi mai folosit, căci nimenea nu se va mai sustrage în fel și chip de a-și plăti darea.

Vrem să plătim și vom plăti, dar pretindem, să fim tratați ceea ce suntem și egal cu toate profesiunile, avându-se în vedere, că puterea de plată, după normele de azi, ne este cu totul sleită!

Taxe.

Raport întocmit și cetit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat Congres,

La vânturile, ploile, furtunile, zăpezile, viscoalele, gerurile și toate greutățile cu cari luptă oierii, se mai adaugă mulțimea și varietatea taxelor, pe cari suntem ținuți să le plătim și anume: Sub denumirea de taxe zootehnice, pentru

bilete la vânzarea mieilor și oilor, taxe pentru vizitarea cârneli, medicilor veterinari sub diferite pretexte, taxe de mânat la obor, pentru obor, amenzi, despăgubiri și altele.

Și nu sparie atât varietatea lor, precum bunul plac, care domnește la statorirea și încasarea acestor taxe, căci ca și impozitul diferă aproape dela comună la comună și dela județ la județ.

La statorirea lor, precum și la încasare nu există o normă în afară de bunul plac!

Și când ai de-aface cu oameni de inimă, mai merge, cum mai merge, dar când îți scoate necuratul în cale oameni porniți contra oierilor, e vai și amar!

Vom lupta contra taxelor excesiv de mari, precum și pentru a introna la fixarea și încasarea lor o normă generală, care să fie aplicată la fel în toate părțile și cazurilor similare!

Paguba e pagubă și știm, că trebuie plătită când o facem — în cele mai multe cazuri, fără voia noastră, siliți de împrejurări regretând noi înșine, că mai ales primăvara la ieșitul în munte și toamna la coborâre, mai scăpăm pe locuri oprite. —

Taxele de mânat și obor, despăgubirile și amenzile, sunt însă strivitoare, mai ales, când e vorba de terenuri particulare, căci se aplică și azi după 17 ani dela Unire în baza unei legi maghiare, îndreptată anume contra oierilor. Până când, pentru mânatul unei vite mari se plătește spre exemplu 20 lei, pentru una sută oi se ia până la 500 lei; serviciul se face de acelaș păzitor, care în cazuri de acestea, câștigă la zi sute de lei, dacă nu mii, până când ziua de lucru se plătește cu mult 40 lei. El mai are și leafă fixă.

Ne nimicesc cu siguranță sumele ce ni-se încasează drept despăgubiri și amenzi.

Paguba una, mânatul doi, taxa de obor trei, despăgubirea patru, și amenda cinci, pentru acelaș delict pe care cum am spus, îl facem în cele mai multe cazuri siliți de împrejurări, în lipsa de organizare a pășunatului.

Judecata se face pe loc! Plătești cu bani, n'ai bani, cu oi, parcă sunt oierii deținători de comori inepuizabile!

Dela un timp încoace, s'au învățat drumarii, păzitorii de câmp, pompierii și alții să păzească trecerea oilor pe drum, sau șosele și pentru orice mică abatere, chiar și fiindcă trec pe drum, să-i scotocească în buzunare!

Sunt corbi nesăturați, care am spus, și repet, au făcut bun public din portofelul oierilor!

În legătură cu acest punct mai amintesc, că se fac scutiri de taxe, reduceri pe C. F. R. pentru diferitele întruniri și călătorii de plăcere!

S'ar conveni, să se facă reduceri și la transportul produselor noastre: lână, brânză și miei.

Se povestește, că pe vremea Fanarioților se încassau taxe dela români pe toate celea.

Acea vreme a trecut, s'a dus, dar taxele au rămas. Până când?

Vânatul în munți.

Raport întocmit și cetit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat Congres,

Un colaborator la revista noastră scria într'un articol apărut în numărul 6 din anul II.:

„În Italia lui Mussolini cetățeanul, care omoară o sălbătăciune răpitoare este premiat“. *La noi în țara urșilor* cetățeanul, care omoară o fiară sălbatică este amendat“.

Mai departe:

„Într'alte țări civilizate se apără prin legi în prima linie viața și averea tuturor cetățenilor, chiar în contra fiarelor sălbatice pe când la noi, prin legi neghioabe, se favorizează o mică clasă de parveniți, în detrimentul marelui majorității a țăranilor, cari sunt adevărații români descendenți ai păstorilor și ai agricultorilor vechilor Romani și Daci de odinioară“, iar în continuare:

„Numai în toamna aceasta la o târlă de oi dela poalele Penteleului au mâncat lupii și urșii 80 oi, 9 mânji,

15 porci, 5 cai și 7 vaci. O avere întreagă! Și este curios și semnificativ faptul, că fiarele sălbatice fiind protejate prin faimoasa noastră „Lege pentru protejarea vânatului“ devin tot mai îndrăznețe; ba în timpul din urmă s'au specializat! În munții noștri dela poalele Penteleului, Șirului și Bicazului avem urși specializați, cari unii atacă oile, alții mânjii și alții numai vitele mari, ba de multe ori atacă și pe bieții ciobani, înarmați numai cu tăciuni și astfel de multe ori cad jertfă acestor dihănii.

Câtă dreptate are moșul dela Penteleu, scriitorul celor de mai sus!

În unele țări se premiază, ceice împuşcă fiarele sălbatice, la noi se pedepsesc cu zeci de mii de Lei, cei ce îndrăsnesc să le stârpească!

În alte țări, prin legi se apără avutul cetățenilor, la noi, prin legi se distruge!

În fiecare vară înregistrăm pagube făcute de urși la zeci de milioane, și stăm neputincioși!

Ziarele din străinătate scriau în vară cu multă ironie despre țara, în care urșii au făcut oierilor din Orlat pagube de sute de mii, într'ă singură vară.

Ce drepturi și-a câștigat ursul asupra averii oierilor, și în baza căror merite?

Îmi spunea un vânător, că s'au adunat la sfat și au chibzuit ce și cum să dreagă — oarecum totuși justificat — să pedepsească pe ceice ar îndrăzni a se atinge de drăguțul de urs!

Și-au găsit formula, declarând ursul animal nobil! Da! Nobil D-lor! Dintr'odată a devenit ursul nobil și oile, caii și vacile, animale sălbatice, dându-se drept ursului a dispune după plac de ele!!

Ce ironie, ce batjocură Onorat Congres!

Nici că se putea mai multă!

Averea noastră lăsată pradă unei fiare socotită de lege — nobilă și măcar de ar vota și el, cu ceice atât mai mult îl apără, că pe noi cei ce votăm, simțim cum ne protegiuesc!

Cam cunoaştem noi, şi ştim cine sunt aceşti vânători de sălbătăciuni şi voturi !

Înţelegem interesul lor, de a-şi satisface plăcerile, în dauna noastră ! Dacă le trebuiesc urşi şi le este atât de drag de ei, n'au decât să-i crească din averile lor, nu din truda noastră !

Orice plăcere, ştim, că se plăteşte !

Şi plăcerea vânătorilor să se plătească ! Vreau să aibă urşi, n'au decât să-i ocrotească, dar în acest caz pagubele noastre să ni-le plătească ; iar dacă statul, dă drept vânătorilor, să ocrotească urşii în paguba noastră, să ne plătească el, că şi noi plătim pagubele ce cauzăm semenilor noştri !

Ne-am permite a întreba, Onorat Congres, pe Dl Ministru al Finanţelor, cam ce venituri realizează statul dela aceşti vânători cărora — în dauna unui ram al economiei naţionale — li s'a făcut frumosul, legiferându-se opreliştea de a puşca ursul, lăsând cu ochii plini de lacrimi atâtea zeci de mii de familii !

Şi mai întrebăm Onoratul Guvern, nu cumva este un interes naţional — de care noi n'am aflat — să înmulţim urşi ? !

Ar fi de dorit, să se ia exemple dela ceiace fac alte ţări şi să se urmeze pilda lor ! Să se autorize fiecărei stâni, pe răspunderea stăpânului celui cu mai multe oi, să țină o armă de vânătoare, pentru stârpirea urşilor, punându-i-se totodată în vedere şi aplicându-i-se amenzi exemplare, celui ce ar îndrăzni să împuşte cerbi, capre şi căprioare, cari sunt o podoabă a pădurilor noastre !

Iar pentruca şi vânătorii să-şi poată satisface plăcerea vânătorească, să se decreteze terenuri de vânătoare anume munţi — câte 2 în fiecare judeţ — din cei mai împăduriţi unde şi urşii stau mai bucurosi !

Luptăm cu destule mizerii şi plătim destule daune !

De urşii din pădure vrem să ne ştim scăpaţi !

Localizarea oieritului.

Raport întocmit și citit de dl Nic. Muntean la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Onorat Congres,

Mulți v'ați întreat, că ce înțeleg prin localizarea oieritului?

Înțeleg, să căutăm și să aflăm posibilitatea de a face oierit stând pe anume loc, să colindăm cât mai puțin în lungul și latul țării!

M'am gândit, și m'am frământat mult și n'am găsit altă posibilitate, decât rămânerea și iarna la munte; notez în anume munți potriviți pentru așa ceva!

Sunt sigur, că veți răspunde în cor: aceasta este cu neputință, n'are nici un rost să o mai discutăm! Și totuși, eu mă încăpăținez, D-lor, a crede, că e una din căile, cari vor asigura multe beneficii oierilor, chiar incalculabile!

Trebuiește muncă și răbdare, iar golurile arendate pe câte cel puțin 10 ani.

Am auzit, că în alte țări se face economie de vite în tot cursul anului, la înălțimi care ating 2.500 m. Dece acolo se poate și la noi ba; fiindcă acolo oamenii vreau, la noi însă nu!

Se spune, că în aceste țări unde se face exclusiv politică economică, nu ca la noi de căpățuială — statul a construit și întreține șosele betonate chiar, până la aceste înălțimi, aceasta pentru a ușura comunicația și transportul produselor!

Să mai amintesc, că văile acestor munți, în locul bârloagelor cu urși, se ridică sanatorii nenumărate, unde își caută sănătatea atâta lume suferindă, mai ales în timp de iarnă!

D-vs. încă știți prea bine, că iarna la munte e o climă mult mai dulce decât la șes, iar razele soarelui încălzesc, că poți sta desbrăcat!

Au contribuit și de-ai noștri la construirea șoselelor și înființarea sanatoriilor din streinătate și încă cu multe,

multe milioane pe fiecare an, sfidând Carpații noștri, minune de frumusețe și plini de sănătate!

S'au dus destule milioane câștigate în țară ca să umple pungile străinilor, lăsându-le goale pe ale noastre!

Ceeace se poate face în munții Elveției și Austriei, de ce nu s'ar putea face și în Carpații noștri, cari nu sunt nici așa prăpăstioși și nici așa de înalți, acoperiți și vara cu zăpadă, cum sunt aceia!

Au Carpații atâtea văi, atâtea pădini cu adăposturi potrivite pentru oierit și pe timp de iarnă!

Lipsesc căile de comunicație, este prea adevărat, acesta însă nu este un motiv puternic, ca să nu încercăm! Căile se fac ele acolo unde e viață!

Se vor ridica și în munții noștri sanatorii, căci se va schimba odată și mentalitatea de a duce banul câștigat în țară, spre a hrăni pe alții!

Vor ieși toți câți pot, vara la munte, vor părăsi cafelele și fumul fabricilor! Se vor construi atunci și șosele!

Inceputul s'a făcut cu șoseaua Poiana-Novaci, care trece prin creerii munților și despre importanța economică a căreia, am scris în un număr al revistei!

Își vor vinde oierii produsele pe loc și cu preț!

Mulți oieri, căroro le-am cerut părerea în această problemă obiectează, că se ierneză prea mult!

Nici acest argument nu stă! Dacă ai ce îți trebuiește, poți să iernez, doar ce este altceva decât iarnă tot colindul de azi prin țară.

Se uscă negara și trebuieșc puse oile pe fân, spun alții.

Nici asta nu e o bubă fără leac!

Se vor ara pădinile potrivite și se va semăna altă iarbă mai rezistentă și potrivită cu altitudinea!

Dar ce nu poate face omul, când vrea!

Gândiți-vă și D-vs. vă rog, la liniștea ce ați avea și la posibilitățile ce vă surăd, de a face o mai rațională creștere de oi, cu perspective de un venit mult superior celui de azi!

S'ar ținea mai greu ciupoare prea numeroase, dar cele până la 250, s'ar ținea destul de ușor!

În câteva jugăre de padină, pe cari s'ar căra gunoiul din strungă, s'ar produce fân de calitate, suficient pentru întreținerea oilor rămânând și pentru pășune!

Le-ar merge mult mai bine s'ar înmulți produsele, ferite fiind de oboseala, praful și tina drumurilor, în care timp mănâncă și nu prea, beau din toate băltocele, ajungând la munte istovite și fără putere!

Oierul și-ar duce din vreme tot ce-i trebuiește pentru iernat!

Găsesc, că toate condițiile, dar absolut toate, le îndeplinesc Carpații noștri pentru a ține iarna oi pe ei!

D-vs. veți cunoaște mai multe cazuri, eu cunosc pe cel al Jienilor jud. Hunedoara, cari fac fân până aproape de stânila de azi, și-și țin oile și vitele!

Dece pot?

O încercare ne-ar edifica pe deplin asupra adevărilor spuse!

Și se va face!

Și aici începutul va fi greu, continuarea se va face dela sine!

Moțiune

votată în primul congres al oierilor din întreaga țară, ținut în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Oierii români din întreaga țară, adunați în primul congres oieresc în ziua de 21 Noiembrie 1935, în orașul Sibiu, constată următoarele:

Deși oierii au fost prima clasă socială, iar oieritul singura ocupație și izvor de venit al neamului, deși au un trecut, care se confundă cu însăși istoria poporului românesc, cu toate, că ei au păstrat curat graiul, cu sfințenie credința, au născocit portul și au dat ființă cântecelor, jocurilor și obiceiurilor românești, comori scumpe, cari constituiesc însăși ființa

neamului, că deși au fost purtătorii idealului național și apostolii Unirii Ardealului cu țara-mamă, deși au fost purtătorii slovei românești, cu toate, că ei au făcut legătura de comerț între diferitele provincii, deși au zidit, sau s'au zidit cu banii lor școli, biserici și mănăstiri și cu toate, că sunt factori de producție de cari țara nu se poate lipsi, au fost și sunt cu totul lipsiți de atenție, îmbărbătare și ajutor.

Constată cu multă amărăciune, că oierii români se împrăștiează și oieritul decade, din următoarele motive:

Rasele de oi degenerază, produsele lasă de dorit din punct de vedere al calității, din lipsa de pășuni, din lipsa de a-și putea valorifica produsele, din cauza impozitului sugrumător, a taxelor prea multe și variate, a opreliștei de a pușca ursul și din lipsa de stabilitate.

Ca oierii țării, factori de cultură, sociali și economici, să nu piară și pentruca oieritul să progreseze, cer:

Oieritul să fie ajutat efectiv, în scopul de a putea face o creștere de oi rațională, prin continuă selecționare și o cât mai substanțială hrănire; să se înființeze pe regiuni „Stâni-școli“, atâtea de câte se va simți nevoie, în cari oierii să învețe ce e mai necesar din vasta și complicata știință a oieritului, în special fabricarea brânzeturilor; — toate profesiunile își au școlile lor, oierii nu, — și e trist, că și azi se aduc lucrători de cașcaval din țările vecine, plătiți cu câte 4—6.000 lei lunar, iar românii stau fără lucru; să li-se asigure pășuni pentru toate anotimpurile, organizându-se în fiecare regiune două trei islazuri model; golurile din munții statului să se dea în proprietatea comunelor, cu obligația de a stârpi de pe ei jipul și jneapănul și chiar să samene iarba mai potrivită în locul negarei de azi; tăieturile să fie libere la pășunat, după anume plan, constatat fiind, că puietilor de brad nu le strică oile cât iarba, care îi copleşte; bălțile și rezervele de stat, cari mai

sunt, să se declare pășuni pentru oi și să se arendeze după un plan propus de U. O.; în pădurile statului să se învoiască oi; șanțurile să fie libere la pășunat, să se oblige proprietarii agricultori a căror pământuri ajung la marginea șoselelor să păzească zona acestor șosele; înștiințările trecerii prin comune să se sisteze; să se înființeze neîntârziat direcțiunea oieritului în cadrul Ministerului de Agricultură; să se întocmească și voteze o lege a oieritului; să se inaugureze o politică economică a oieritului; să se ajute reînvierea oieritului în munții Apuseni și Maramureș; să se asigure creditul necesar susținerii, îmbunătățirii și dezvoltării oieritului; să se asigure valorificarea produselor cu preț remuneratoriu; să se oprească importul de zdrențe și lână streină, impunându-se fabricanților, să o cumpere pe cea indigenă cu preț remuneratoriu, că prea am fost speculați; Ministerul Armatei să cumpere direct dela oieri brânza necesară hranei soldaților și nu prin intermediari; în ceea ce privește impozitul să fie încadrați în agricultură și să fie impuși după valoarea oilor cum se impun agricultorii după valoarea pământului și nu după venit; 50 oi să fie scutite de impozit pentru fiecare oier și numai ce trece să se impună; să se șteargă darea pe clădiri; darea după munții statului să și-o plătească el; impunerea să se facă la domiciliu pe baza unei conscrieri a oilor, păstrându-se registru de fiecare proprietar și schimbările obvenite în numărul oilor sale; taxele să se unifice și reglementeze; să se abroge legea maghiară, care se aplică și azi în chestiuni de prevaricație; să se facă reducere de 50% pentru transportul produselor; să se ridice opreliștea împușcării ursului; să se legifereze plata pagubelor suferite din cauza lui; să se ajute stabilitatea oierilor în anume munți ai statului, unde să rămână și iarna.

Cuvântul

oierilor musceleni adus de Dl A. Cojocariu la primul congres al oierilor din întreaga țară, în ziua de 21 Noiembrie 1935.

Domnilor,

Mai înainte de a intra în descrierea năzuințelor prevăzute în ordinea de zi a acestui congres, vă aduc salutul frățesc al acelora depe plaiurile Mușcelene, depe Râul Doamnei; frați, cari acum câteva sute de ani — pe timpul Mariei Tereza — din cauza persecuțiilor religioase din acel timp, au trecut munții și s'au așezat pe plaiurile Mușcelului și de atunci își mențin portul și vorba; negăsind nici o deosebire între portul ciobanilor dela Poiana, Netotu, Lisa, sau celelalte comune de sub munți, cu portul nostru de la Corbi, Stănești și Domnești și celorlalte comune de sub munte de dincoace de munți. Mulți din D-voastră din timpuri ați avut oile la pășune pe munții noștrii, atunci când finanțul Ungur era pe culmea Luțelor, Netotului sau Moldoveanului și atunci ați văzut, că sufletul oierilor noștrii e al D-voastră. Astăzi adunați aici pentru a ne expune păsurile și dorințele, primul gând să ne fie îndreptat către marele stăpân al nostru, către Majestatea Sa Regele și să strigăm din tot sufletul nostru: Să Trăiască ani mulți și fericiți, împreună cu întreaga familie Domnitoare, rugând pe bunul Dumnezeu a-L avea în paza Sa, pentru ridicarea acestei țări, a neamului românesc și totdeauna să spună vechilor dușmani ai noștrii, că vom fi cu toții uniți când vor îndrăzni a ne ataca, nu vom ceda nici o brazdă — și legătura sufletească s'a făcut în parte și printre noi cei de dincoace cu cei de dincolo, cari azi să răsune ca un cuvânt rău aducător de vise urâte rele ce au fost.

Fraților, oierii din județul Mușcel, din cauză, că sunt răspândiți, nu au avut ocazia de a vedea roadele unei munci comune, a unei valorificări a produsului oierilor și încrezători în toți, cari șoptesc câte o năzuință, care niciodată nu se va împlini, dacă nu se unesc; cu regret trebuie să spun, că va trebui o muncă pentru scopul ce

se urmărește de către D-voastră, însă nu este de disperat — cu bunăvoință și propagandă se vor organiza și ei. —

Valorificarea produselor nu se face din aceiaș cauză a neunirii și a neștiinții atât a prelucrării cât și a debruseurilor de desfacere.

Pentru ca viitorul să ne fie de ajutor și față de trecutul atât de greu e bine dacă congresul găsește de cuviință a lua în cercetare aceste propuneri :

1. Camerele de agricultură de pe lângă fiecare județ să procure berbeci de rasă, care să fie dați la comunele unde locuitorii se ocupă cu creșterea oilor, așa cum a făcut cu îmbunătățirea rasei bovinelor și a porcilor; plătindu-se valoarea lor : $\frac{1}{2}$ de Cameră și $\frac{1}{2}$ de comună, luându-se o mică sumă, care să fie pentru îmbunătățirea hranei, pentru montă ; atunci se va valorifica pieile și lâna.

2. Oierii cari duc oile în același munte să aibă închegători pentru fabricatul brânzei și a celorlalte derivate, oameni cu o mare experiență și cari să aibă în vedere cea mai mare curățenie și o cât mai puțină risipă ; și pentru viitor a se forma o Școală de unde să se recruteze astfel de oameni, care să funcționeze pe timp de iarnă la sediul Camerelor de agricultură.

Pentruca oricare cetățean să poată profita de munca sa, este nevoie în cazul de față ca tot pe lângă Secția agricolă a fiecărui județ, unde se află oi, să se înființeze un biou care să se ocupe cu propagandă, cuprinzând :

a) Îmbunătățirea rasei,

b) Valorificarea produselor și găsirea piețelor de desfacere,

c) Formarea de asociații cooperatiste, pentru desfacere, cumpărare de unelte, reproducători și ajutorare în bani contra predării produselor oierilor.

Din exces pentru a se aduce venituri în punga Statului, organele fiscale fără a ține seamă de nevoile fiecărei gospodării, a impus la plata impozitului de crescători, pe toți, cari posedă peste 20 oi producătoare de venit. E o mare nedreptate ce se face când această sumă de oi abia ajunge pentru întreținerea unei familii puțin nume-

roase și abia chiar în acest caz se poate face față dărilor și celorlalte obligații, ca: paznici, întreținere, etc.

Nu suntem contra plății unei dări; dar să se fixeze un număr mai mare dela care trebuie să plătim impozite.

O altă latură mai însemnată care face ca meseria de oier să sufere și chiar să piară, este și pășunatul.

Prin reforma agrară moșiile s'au fărâmițat, așa că ciopoarăle de oi, puțin numeroase, abia au loc pe terenurile rămase neexpropriate, sau greu se găsesc comune, cari arendează izlazul după expirarea contractelor ce au cu sătenii. La lipsa de pășune se mai adaogă și prețul mare ce se cere pentru pășunat, atât la particulari cât și la Stat și pentru a se curma această stare e nevoie a se lua măsurile cele mai urgente pentru a se îmbunătăți această latură a nevoilor noastre cari se impun a fi:

1. Comunele după expirarea contractului ce au cu sătenii să fie obligate a arenda izlazurile crescătorilor de oi, făcând prin aceasta, ca în afară de sumele ce primesc să se îmbunătățească și izlazul prin târluirea ce se face.

2. Pășunatul în pădurile Statului să fie redus la cel mult 6 Lei, căci cu impozitele ce se mai adaogă, se ridică la suma de Lei 10; în prezent se plătește pentru pășunat 10 Lei iar cu taxe și impozite se ridică la 15—16 Lei, pentru un cap de vită mică (oaie).

3. Proprietarii particulari cărora nu li-s'a aplicat până în prezent exproprierea golurilor de munte, să fie obligați a arenda terenurile după un tarif ce se va face de serviciul agricol pentru o întreagă regiune: așa cum se proceda înainte pentru învoelile agricole.

4. Atât în regiunea de munte cât și în cea de câmp să se dea premii pentru cele mai bune oi, cari dau cel mai mare profit, făcându-se și expoziții pe regiuni.

Se propune a se ține legătura cu toți oierii prin cât mai multe publicațiuni și răspândirea cât mai mult în pătura oierilor a dezideratelor acestei bresle.

21 Noemvrie, 1935.

Primarul com. Domnești-Mușcel,

A. Cojocariu.

Frați Oieri Români!

*Munții strigă: „Păștoarele,
Sui pe vârfurile mele!
Ia-ți cioporul lângă tine,
Să-ți dau zările 'n primire“!*

*Noi cântat-am doine mândre tot mergând pe lăsătoare;
Noi suntem frate cu bradul și izvoarele din vale;
Noi cu gluga sus pe umăr trecem vârfurile 'nalte
Și subț zările senine paștem turmele 'ncordate....
Astăzi plini de suferințe și nevoi câte purtarăm
In sfințita zi de astăzi toți aicea ne-adunarăm,
Ca să dăm mână cu mână, baci cu baci de peste vale,
Să ne spunem dorul tainic, petrecut cu mare jale!
Deși ne despart Carpații, tot oieri români ne chiamă,
Că noi suntem toți un sânge și noi toți avem o mamă!...*

*Căci a spus de mult Dăncilă,
Gheorghe Negru și Fântână
Și prin versurile lor
Nouă dorul tuturor!....
Iar mânat de dor și vai,
Fiu crescut pe munți cu plai,
Ne-a dădut Isus Hristos
Pe Munteanu bun, voios,
Ca să vie printre noi,
Să ia parte la nevoi
Și pe munții cu ninsori,
A deschis la lăsători,
Pentru toți acei păstori,
Care au turme de oi
Și tot gustă din nevoi!
Și la toți le-a arătat
Calea bună de urmat....
La Congres! le-a spus români,*

Toți cu glugile pe mâni
 Și cu traista de ciomag
 C'asa ne-a fost nouă drag!
 Noi suntem români nu fleac,
 Suntem nație de Dac,
 Neam de Dac de cei viteji,
 De prin mii și mii i-alegi,
 După port și după grai,
 După fire după nai,
 După cântecul duios
 Ce dă farmecul frumos,
 In seri pline de amurg
 Când izvoarele tot curg...
 Printre florile de Mai pe frumos și verde plai!
 Noi nu suntem venetici!
 Traian ne-a găsit aici
 Și din oastea ce-a lăsat
 Daci—Romani ne-a botezat,
 Și-a făcut din Coapsa lui
 Neamul Românismului!
 Noi am fost aici de mult!
 Peste noi multe-au trecut,
 Dar ca piatra de izvor
 Suntem neam nepieritor,
 Noi am fost și suntem chiar
 Floare de Mărgăritar!...
 Noi cu lâna dela oi
 Ne 'mbrăcăm, nu suntem goi,
 Căci femeile cu drag,
 Toarce firul stând pe prag,
 Apoi hainele ne face
 Cum vrem noi și cum ne place!
 Astăzi vrem și mult dorim.
 Tot mai mult să ne 'nflorim,

*Să ne strângem mulți oieri,
 Și săraci și mai boieri
 Sub al cerului senin,
 Bunul plan să-l împlinim !
 Zic : Trăiți de mii de ori
 Bunilor Conducători !...*

Aceste versuri sunt expresia pe care am simțit-o în vederea Marelui Congres Oieresc din Sibiu.

1935, Noiembrie, 20.

Autor **D. V. Tărtăreanu, oier**
 din comuna Vaideeni-Vâlcea.

Nota Redacției.

Această poezie urma să fie recitată cu ocazia congresului de către autor, dar din lipsa de timp n'a putut.
 Ii facem loc cu plăcere în coloanele revistei.

„Ingerii cu păstorii măresc...”

Sfânta evanghelie după Luca ne spune, că în vremea aceea a ieșit poruncă dela împăratul August al Romanilor, să se facă numărătoarea poporului din toată împărăția. Țara sfântă și Ierusalimul era sub stăpânirea Romanilor și deci s'a făcut și în Palestina numărătoarea poporului, trebuind să se ducă fiecare în satul, sau orașul din care se trăgea după neam, ca să se scrie la numărătoare.

Așa a plecat și Iosif și Maria din Nazaret și s'au dus în Betleem, de unde se trăgea neamul lui Iosif din neamul lui David. „Pe când se aflau în Betleem s'a împlinit vremea când să nască Maria. Și a născut pe Fiul ei cel întâi născut, L-au înfășat în scutece și L-a culcat într'o iesle, pentrucă nu găsiseră loc de popas în nici-o casă. În locurile acelea erau niște *păstori*, cari stăteau afară în câmp și făceau de straje noaptea în areapa oilor. Și iată, că un înger al Domnului s'a arătat înaintea lor și *slava lui Dumnezeu a strălucit împrejurul lor*. Ei s'au înfricoșat foarte tare.

Dar îngerul le-a zis: „Nu vă temeți, căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot norodul: *astăzi vi-s'a născut, în Betleem, un Mântuitor, care este Hristos, Domnul*. Iată semnul după care îl veți cunoaște: veți găsi un prunc înfășat în scutece și culcat într'o iesle.” După ce au plecat îngerii dela ei, păstorii au zis unii către alții: „Haideți să mergem la Betleem să vedem ce ni-s'a făcut nouă cunoscut de Domnul.” S'au dus în grabă și au găsit pe Maria, pe Iosif și Pruncul culcat în iesle. După ce L-au văzut, au istorisit ce le-a spus Ingerul despre acest Prunc. *Toți cei ce i-au auzit, s'au mirat de cele ce le spuneau păstorii.*” (Luca 2, 1—18)

Așa ne povestește sf. evanghelist Luca despre împrejurările în cari s'a născut Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Se apropie Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului. Cu această ocazie cred, că e bine să știe fiecare păstor de

oi din vremea noastră, de ce cinste mare s'au învrednicit păstorii de demult cu ocazia nașterii Domnului. Evanghelia ne spune în cele de mai sus, că *păstorii* au fost cei dintâi oameni de pe pământ cărora îngerul Domnului le-a vestit bucuria cea mai mare, care a învăluit pământul: nașterea Mântuitorului lumii. Și tot *păstorii* au fost cei dintâi oameni, cari au *alergat* și s'au *închinat* Pruncului dumnezeiesc.

Se va întreba cineva: cum de s'au învrednicit chiar păstorii de asemenea cinste, când ei în lume sunt cei mai nebagăți în seamă? La această întrebare, se pot da mai multe răspunsuri. Inșă cel mai potrivit mi-se pare, că e răspunsul pe care-l găsim în sf. Evanghelie, care ne spune, că păstorii făceau caraulă în jurul turmei lor, noaptea când s'au născut Domnul. Toți oamenii *dormeau* când a venit mântuitorul în lume.

Numai păstorii dela oi erau treji. Deci îngerul Domnului numai lor le-a putut vesti cea mai mare bucurie care s'a coborât din cer. Numai păstorii, cari erau treji au putut auzi cântarea îngerilor, cari preamăreau pe Dumnezeu pentru minunea cea mare pe care a făcut-o luând trup de om. Deacea ei au fost, cari au *alergat* mai întâi să vadă Pruncul Isus, să i-se închine și să-l preamărească. Mai întâi s'au învrednicit de această cinste dela Dumnezeu *îngerii* și apoi *păstorii*. Și numai în al treilea rând *Magii*, oamenii învățați.

Va să zică „îngerii cu păstorii măresc, iar Magii cu steaua călătoresc” — cum spune o cântare bisericească.

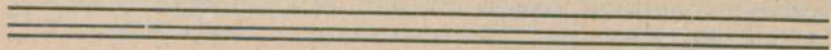
Păstorii cei de demult, începând cu Moise căruia Domnul i-a dat legi pentru poporul său, și sfârșind cu ciobanul *Petrache Lupu* dela Maglavit, căruia Domnul de asemenea i-s'a arătat și prin care a grăit oamenilor, — au fost toți oameni *treji* în singurătatea lor, ca și păstorii dela nașterea Domnului. Dumnezeu se arată și vorbește numai celor *treji*, cari îl pot asculta și îi pot vedea slava. Celor *adormiți* în noaptea lumii, noaptea tuturor păcatelor și ispitelor din lume, Dumnezeu nu se arată și nu-le vorbește pentrucă aceștia nu văd pe Dumnezeu și nu aud glasul Lui.

Acum, dragi păstori, cari citiți această revistă a păstorilor, iată care e învățătura pe care trebuie să ne-o punem la inimă cu ocazia Crăciunului. Venirea Domnului trebuie să ne găsească *treji*. Și Domnul Isus vrea să vină la noi în toată ziua, în tot ciasul, în tot minutul. El stă la poarta inimii noastre. „Iată, stau la ușe și bat, zice Domnul. Și cel ce-Mi deschide voi intra la el“ (Apocalips.)

Domnul Isus ne vrea *treji* către El, *treji* la cuvintele Lui, *treji* la voia Lui. De aceea Domnul strigă la noi mereu și în multe feluri. Strigă la noi să ne trezim din somnul păcatelor, să alergăm la El, cum au alergat *păstorii* la ieslea în care s'a năcut. *Ne strigă prin secetă, prin cutremure, prin războaie și acum ne strigă și prin glasul ciobanului dela Maglavit. „Treziți-vă! Pocăiți-vă! Lăsați-vă de faptele voastre rele!“*

„*Ingerii cu păstorii măresc*“ nașterea Domnului, minunea minunilor. *Păstorii de azi, însă nu pre seamănă cu păstorii de demult. Păstorii de azi preamăresc pe Dumnezeu înjurându-L de „Maica lui Dumnezeu“ „Soarele lui Dumnezeu,“ „Cristosul lui Dumnezeu.“ Aceste groaznice înjurături, se aud chiar la Crăciun dela unii din păstorii de azi. Căci ca ciobanii numai birjarii și țiganii înjură așa cumplit.*

Nicolae Vonica.

Înainte !

În chestiunea ce ne privește, nu mai putem vorbi de început.

Începutul s'a făcut prin înființări de reuniuni și s'a desăvârșit în ziua de 21 Noiembrie 1935 prin congresul atât de reușit și impunător !

Deci, trebuie să mergem înainte pe drumul arătat și croit de președintele nostru, în ziua sfântă, pentru profesiunea noastră — oieritul.

Ar fi rămas păcat de neiertat pentru generațiile prezente, dacă ar fi lăsat această profesiune, această ramură producătoare atât de românească, să mai rămână de batjocura altora !

Dar Dumnezeu întotdeauna a apărut pe români. Așa și de data aceasta, a dat gând bun D-lui Nicolae Munteanu, de a se pune în fruntea celor mai buni români ascultători, supuși și totodată oropsiți fii ai neamului.

Această breaslă, această economie de importanță covârșitoare din punct de vedere național, a fost complet neglijată ! Astfel s'a ajuns ca în comunele unde erau, numai cu câțiva ani în urmă 40—60.000 oi, acum să mai numere abea 10—15.000.

Mă întreb: Unde am fi ajuns dacă lucrurile ar mai fi mers mult în felul acesta ? Ar fi rămas atâția români pe drumuri, atâția munți pustii, iar țara ar fi trebuit să importe cu de atâtea ori mai multe zdrențe și lână străină, pentru satisfacerea nevoilor ei ! Târlele ar fi fost cumpărate de minoritari — văzând un venit bun în oierit — iar românii ajungeau păstori la aceștia — ca în Maramureș — rămânând ca tot ei să suporte necazurile, ploile, vânturile și zăpezile, iar străinii să câștige pe urma lor !

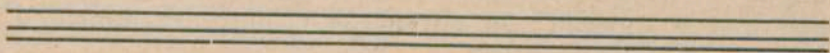
Și într'un caz și'n altul tot în buzunarul străinilor am fi ajuns.

De aceste prevederi rele am scăpat. Carul nostru a pornit pe drumul mântuirii, pe drumul învierii, prin congresul dela 21 Noiembrie 1935. „Aceasta este calea care am gătit vouă“, Sf. Script. Vă sfătuesc oieri urmați-o și vom vedea roadele în timpul cel mai scurt.

Cu Dumnezeu înainte!

I. Muntean

Secretar general al U. O.

In legătură cu congresul.

Cu ocazia congresului dela 21 Noiembrie 1935 s'au primit următoarele telegrame:

„Mulțumesc oierilor pentru sentimentele exprimate cu ocazia congresului din Sibiu“.

Gh. Tătăărăscu.

„Urez multă izbândă congresului oierilor spre fericirea lor și consolidarea noastră națională“.

Prof. Oțoiu.

„Regret nu pot lua parte la adunare, primit înștiințarea târziu, sunt alături de Dv., acceptând hotărârile ce veți lua în susținerea intereselor noastre“.

Secoleanu.

Salutăm congresul oierilor și congresiștii, adevărații cetățeni de mâine“.

Mărgineni-Bucureșteni.

— — —

Di Nicolae Muntean directorul revistei noastre și inițiatorul primului congres oieresc mulțumește și pe această cale tuturor oierilor, cari au luat parte la congres, demonstrând țării, atât de impozant, existența lor și hotărârea de a continua această strămoșească ocupație, căreia uniți vor să-i asigure drumul spre un adevărat progres.

Cinste deosebită se cuvine tuturor participanților bărbați și femei, feciori și fete, precum și celor, cari în orice mod au contribuit la reușita lui.

— — —

Reușita, peste toate așteptările a congresului dela 21 Noiembrie 1935 se datorește, pe lângă înțelegerea deplină din partea oierilor, în bună parte revistei „Stâna“ și prin ea colaboratorilor ei.

Di Nicolae Muntean în calitate de director al revistei crede, că face un act de recunoștință împărțind laurii cu neobosiții colaboratori ai „Stânei“, cărora le aduce și pe această cale sincere mulțumiri, asigurându-i de tot respectul bine meritat!

Cu munca stăruitoare a tuturor carul înglodat al oierilor și oieritului este pus în mișcare; având și în viitor prețiosul concurs al celorce au înțeles bunele intențiuni ale revistei, dl director și președinte al U. O. este sigur, că acest car se va încărca zi de zi cu bunățăți de cari până în prezent oierii au fost lipsiți.

Trăiască colaboratorii „Stânei“.

— — —

Di Nicolae Muntean, președinte al U. O. mulțumește și pe această cale oierilor pentru marea cinste și încrederea deosebită ce i-au arătat încredințându-i postul de comandă și conducere al U. O.

Ii asigură, că se va sili să corespundă așteptărilor puse în modesta Dsale persoană și cu nimic să nu înșele nădejtile ce oierii leagă de numele său!

Iși dă seama de greutatea poverii și răspunderea ce apasă pe umerii săi și roagă pe toți să-i ușureze munca dându-i tot concursul și făcând zid puternic în jurul său!

Pentru ajungerea scopului ce U. O. se străduiește să atingă se cere pe lângă muncă continuă din partea tuturor: răbdare, devotament și disciplină!

Pescuitorii în apă tulbure, gălăgioșii, pururea nemulțumiții de toți și toate, intriganții sunt poftiți dela început să-și tempereze poftele, sau să stea laoparte!

Strălucirea organizației, U. O. nu va putea fi întunecată de nimeni și prin nimic.

Lumina luminează în ciuda întunerecului.

Sub cutele steagului încredințat dlui Nicolae Muntean în calitate de președinte al U. O. să se adune toți oierii dornici de progres!

— — —

Aproape toate ziarele românești din țară și o parte din cele minoritare, au publicat frumoase dări de seamă asu-

pra congresului oierilor subliniind importanța lui și hotărârile votate în moțiune.

Comitetul U. O. a hotărât să aducă mulțumiri presei prin revista „Stâna“ pentru binevoitoarea atenție față de oieri și oierit și să roage presa românească să susțină și în viitor justele revendicări ale oierilor țării.

Dela U. O.

În 22 Noiembrie 1935, s'a ținut în sala mică a prefecturii județului Sibiu, sub prezidiul dlui Nicolae Muntean președintele U. O. prima ședință a Comitetului și Cenzorilor U. O.

În scurte cuvinte președintele dl Nic. Muntean stăruie asupra sarcinei, nu ușoară ce membrii comitetului și cenzorii au luat asupra lor, de a munci și reprezenta cu demnitate clasa oierilor și oieritul cu toate necazurile împreunate cu această ocupație.

În fața puterii, pe care o dă dragostea pentru clasa și profesiunea ce reprezentăm, au să se sfarme toate obstacolele.

Să avem dragoste, spune dl președinte și cauza e pe jumătate câștigată.

Se iau apoi în dezbateră memoriile oierilor din Rășinari și Râul-Sadului.

În legătură cu cererile cuprinse în aceste memorii se hotărăște, să se intervină la autoritățile de cari depinde soluționarea diferitelor nevoi.

S'a hotărât să se prezinte în numele U. O., o delegație, care să predea moțiunea votată de congres dlui Primministru Gh. Tătăărăscu, dlui Ministru al Agriculturii și Domeniilor V. Sassu și dlui Ministru M. Negură.

S'a dat împuternicire dlui președinte să compună Comitetul de direcție al U. O.

La propunerea membrului dl I. R. Sava se hotărăște să se tipărească în o broșură cuvântul de deschidere și rapoartele făcute congresului de dl Nic. Muntean, președ. U. O. Tot în această broșură se vor tipări: Statutul Reuniunilor de oieri și al U. O.

Spre știință amintim, că broșurile acestea vor apare cât de curând și se va trimite din ele un anumit număr tuturor Reuniunilor de oieri și celorce vor cere.

Reuniunile le vor distribui pe costul tipărit pe ele între membrii reuniunilor și locuitorii comunei.

Sumele strânse se vor trimite cu mandat poștal pe adresa U. O.

Această broșură, care cuprinde tot programul de muncă și toate doleanțele oierilor nu va lipsi din nici o casă de oier.

S'a mai hotărât să se pornească o cât mai vie propagandă pentru organizarea oierilor și pentru a se înscrie în U. O.

S'a ales apoi președinte al Cenzorilor dl Aurel Nedelcu, notar în Tălmăcel, Sibiu.

După ședință toți cei prezenți au luat masa împreună.

— — —

S'a înscris membru fondator al U. O., cu taxa de Lei 500, dl Nicolae Bistriceanu, primar în comuna Titerlești, județul Mehedinți.

— — —

U. O. roagă pe d-nii președinți ai reuniunilor de oieri să dispună a se trimite pe adresa U. O. câte un scurt referat despre cele discutate și hotărâte în fiecare ședință.

Aceasta pentru a se putea ști cum activează fiecare reuniune și pentru a se putea publica cele ce ar interesa eventual pe toți oierii și anume autorități.

— — —

Delegația provăzută în ședința comitetului U. O. din 22 Noiembrie 1935 compusă din d-nii: Nicolae Muntean

președintele U. O., Ion Giugiulan vicepreședinte, Ioan Șerb cassar și Dumitru Dăncilă 523, Stan Muntean 379 și Traian Vulcan, s'au prezentat în ziua de 29 Noiembrie 1935 dlui Primministru Gh. Tătărescu și dlor Miniștrii V. Sassu și M. Negură cărora le-a predat moțiunea votată în primul congres al oierilor.

Dl Nicolae Muntean a cerut sprijinul dlui Primministru și al dlor Miniștri precum și al întregului guvern.

Dl Primministru a primit delegația la prezidenția Consiliului de miniștrii. D-sa a spus cu această ocazie, că oierii îi sunt cunoscuți precum și multe din nevoile lor, fiind d-sa născut și crescut într'un județ eminaminte oieresc. A mai binevoit a declara, că guvernul va studia cu atenție și bunăvoință doleanțele oierilor și va lua măsuri, cari să asigure propășirea oieritului românesc.

Dl Ministru V. Sassu a arătat delegației, că precum a sprijinit oierii în valorificarea lânii, la fel va sprijini toate cererile lor cuprinse în moțiunea prezentată, cu atât mai vârtos, că d-sa are pentru această clasă o deosebită dragoste și părinții d-sale fiind oieri.

A încheiat: „Să vedeți în mine un frate al Dv.“.

Dl Ministru M. Negură a asigurat delegația, de tot sprijinul d-sale și a declarat, că va studia toate cererile cuprinse în moțiune, căutând să soluționeze favorabil și cât mai urgent o seamă din aceste cereri.

Delegația a mulțumit dlui Primministru și dlor Miniștrii pentru sprijinul promis.

Din partea U. O. se comunică tuturor celorce cer informații în legătură cu organizarea oierilor, că în broșura de care am făcut amintire și care va apare cât de curând, vor găsi tot ce doresc în legătură cu această chestiune.

Celor, cari au solicitat informațiuni li-se va trimite broșura imediat după apariție.

Se publică spre știință generală, că U. O. este o organizație pur profesională și prin urmare ca atare înțelege să muncească.

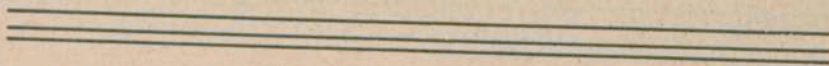
U. O. nu face politica nici unui partid. Ea va înregistra însă cu satisfacție și mulțumire orice realizare în legătură cu oieritul, venită din partea oricărui guvern, căruia M. S. Regele îi va încredința cârma țării.

— — —

U. O. roagă toate reuniunile să-și achite taxa de înscriere în U. O. de Lei 1000, care se plătește odată pentru totdeauna.

Deasemenea să achite de fiecare membru al reuniunii taxa către U. O. de Lei 25, care încă se plătește odată pentru totdeauna.

Sumele se vor trimite pe adresa U. O.

Pagina Reuniunilor.

Oierii din frunțașă comună Vaideeni jud. Vâlcea s'au constituit în Reuniune a oierilor, alegându-și în ziua de 21 Noiembrie 1935 următorul comitet:

Președinte de onoare: Dl Deputat Adam Ionescu

Președinte: Adam P. Jinariu

Vice Președinte: Lazăr L. Apostoiu

Secretar: Ion L. Apostoiu

Casier: Pr. Ioan A. Boțocan

Bibliotecar: Leonte Ad. Grigorescu

Membrii:

Dtru. A. Crăciunescu

Ion I. Popescu

Mitică I. Gheorghescu

Grigore Gh. Băluță

Ion I. Mugescu

Pavel G. Gheorghescu

Adam Samoilă

Ion I. P. Jinaru

Mihail Ștefu

Dumitru Anica

Ștefan Tomescu

Dumitru Zăvoi

Gheorghe Titel

Cenzori:

Pavel I. Băncescu

Ion N. Stănușescu

Gr. Gh. Săvoiu

Ion I. Danilescu

Ion Gh. Vinereanu

Urăm din toată inima Reuniunii oierilor din Vaideeni viață lungă, înțelegere și spor la muncă pentru binele și progresul oierilor și al oieritului.

— — —

Correspondentul nostru din comuna oierească Șugag, jud. Alba ne transmite următoarele:

În ziua de 6 Decembrie 1935 Reuniunea Oierilor din comuna Șugag jud. Alba și-a ținut adunarea generală de reorganizare. Această adunare s'a ținut în sala Școlii

primare din centru, la care au luat parte un număr mare de oieri din localitate, precum și din cătunul Jina-Dobra.

Președintele Reuniunii, învățătorul Miron Ștefan a vorbit adunării despre congresul dela Sibiu, despre Uniunea oierilor, revista „Stâna“ etc.

Prin cuvinte alese a elogiât măreața faptă a președintelui Uniunii Oierilor referitor la organizarea oierilor pe întreaga țară. S'a expedit o telegramă de felicitare D-lui Nicolae Muntean președintele U. O.

A fost ales următorul comitet pe trei ani:

Președinți de onoare: Gheorghe Perian preot și
Ioan Aleman notar

Președinte activ: Miron Ștefan învățător

Vicepreședinte: Gheorghe Bucurescu

Secretar: Ilie S. Grosu

Casier: Nicolae I. Bogdan

Bibliotecar: Ilie Țimpea învățător.

Membrii în comitet:

1. Ioan P. Bogdan	7. Ioan Ilie
2. Ioan Barbu	8. Ioan Ig. Mihailă
3. Ariton A. Lazăr	9. Ioan Roman Cernat
4. Simion N. Cutean	10. Ioan M. Lomănar
5. Ignat Ștefănescu	11. Ioan Bucurescu
6. Ioan I. Catilina	12. Vasile Bucurescu

Cenzori:

1. Victor Sasu învățător	4. Nicolae I. Căndea
2. Iulian Cutean	5. Ioan Lucan Ciuchendea
3. Gligor Adam	

Cu această ocazie s'au înscris ca membrii noi în reuniune un număr de peste 50 de oieri. Adunarea generală a hotărât ca să înființeze în cadrul reuniunii o secție a femeilor și una a tineretului. S'au formulat desiderate, cari au fost înaintate U. O. spre soluționare.

Delamunte.

N. R. Suntem siguri, că Reuniunea oierilor din Șugag acum reorganizată, lăsând laoparte orice ambiții personale în vederea marelui scop general, a devenit factorul de progres din respectiva comună, care va dirija înspre bine toată economia oierească locală!

— — —

Reuniunea oierilor din Poiana Sibiului aranjează a 2-a zi de Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului producțiune teatrală împreună cu joc.

Invită cu drag pe ceice pot să ia parte la această petrecere.

— — —

Reuniunea oierilor din Poiana-Sibiului își ține a XIII-a adunare generală ordinară la 1 Ianuarie 1936, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raport despre activitatea Reuniunii în anul expirat.
3. Raport asupra membrilor noi înscriși.
4. Socotelile reuniunii pe anul expirat.
5. Bugetul pe anul 1936.
6. Raportul cenzorilor.
7. Propuneri, interpelări și comunicări.

În dimineața acestei zile toți membrii reuniunii vor lua parte în frunte cu steagul la serviciul divin, după care se va oficia parastas pentru membrii morți ai reuniunii.

După amezii la 3 ore se ține adunarea generală în sala mare a „Erezilor lui Dumitru Șufană“.

— — —

Comitetul Reuniunii oierilor din Poiana-Sibiului a hotărât în ședința sa din 7 Decembrie 1935, înființarea în cadrul reuniunii a Secției femeilor.

S'au și înscriș în reuniune și fac parte din secție:

1. Dna Maria N. Muntean, 1254 fondatoare cu Lei 500.—
2. „ Maria D. Stoian, 499 pe viață cu . Lei 300.—

3. „ Maria D. Șerb, 340 pe viață cu . . . Lei 300.—
4. „ Maria D. Bogdan, 286 pe viață cu . . . Lei 300.—
5. „ Maria D. Șerb, 1223 pe viață cu . . . Lei 300.—

N. R. Munca ce suntem siguri, că se va sili să desvolte această Secție în cadrul Reuniunii nu este deloc ușoară, mai ales, că va trebui să lupte pe lângă diferite greutăți și cu nepăsarea multora, cari vor cerca să bagatelizeze rostul și rolul acestei secții, deși ceice vor tinde să reducă însemnătatea și rostul acestui început n'au poate la activul lor nici o realizare socială.

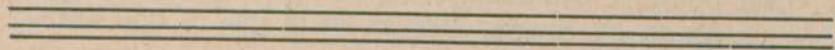
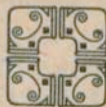
Noi felicităm această inițiativă și ne exprimăm nădejdea, că în curând această secție va avea sute de femei, a căror muncă și importanță națională și socială știm să o apreciem și să o cinștim!

Curaj și cu Dumnezeu înainte!

— — —

Tot în ședința dela 7 Decemvrie 1935, Comitetul reuniunii oierilor din Poiana Sibiului a hotărât să plătească la cassa U. O. conform Statutului Uniunii următoarele taxe:

1. Taxa de înscriere de Lei 1000.
2. De fiecare membru al Reuniunii Lei 25.

INFORMAȚIUNI

Dorim din tot sufletul nostru cetitorilor revistei, tuturor oierilor și stimatorilor lor sărbători fericite și an nou bogat în realizări!

Este cunoscut cetitorilor noștri, că revista „Stâna” a apărut la 1 Aprilie 1935, încheind primul an cu 31 Martie 1935. Firesc este deci ca anul II. să se încheie cu 31 Martie 1936.

Mulțor abonați și chiar nouă ne pare acest lucru cam nepotrivit, obicinuiți fiind cu toții cu anul dela 1 Ianuarie la 31 Decembrie.

Anul 1935 se termină cu 31 Decembrie, iar cu 1 Ianuarie intrăm în anul 1936; revista încheie anul cu 31 Martie și începe an nou cu 1 Aprilie. Este ceva nepotrivit și greu în orientare.

Pentru înlăturarea oricărui fel de confuzii și pentru a încheia și începe și noi anii după calendar, am hotărât să încheiem anul II. al revistei cu Decembrie, adică cu numărul de față, ca să începem anul III. cu Ianuarie 1936.

Ca abonații noștri să nu-și închipuiască cumva, că la mijloc ar fi ceva necinstit amintim, că fiecare număr din revistă trebuia să apară în 24 fețe, cum am început și cum am arătat la timpul său.

În anul II. însă multe din numere au apărut cu mai multe fețe decât 24, așa numărul 1 a avut 28 fețe, deci 4 în plus, numărul 4 a avut 30 fețe, deci 6 în plus, numărul 5 a avut 28 fețe, deci 4 în plus, numărul 6 a avut 28 fețe, deci 4 în plus, numărul 7 a avut 28 fețe, deci 4 în plus, numărul 8 a avut 40 fețe deci 16 în plus și numărul prezent are 84 fețe, deci 60 în plus.

Am apărut în anul II. cu 9 numere având 98 fețe în plus.

Numerii de pe Ianuarie, Februarie și Martie, cari ar fi aparținut anului II. trebuiau să aibă laolaltă 72 fețe, ori noi în cei 9 numeri cu cari încheiem anul II. am avut 98 fețe în plus, cari fețe completează perfect cei 3 numeri din lunile respective și mai avem un plus de 26 fețe.

Cetitorii noștri nu sunt scurțați cu nimic.

Rugăm onorații noștri cefitori să ia la cunoștință schimbarea ce facem și să se orienteze cu plata abonamentului în conformitate cu această schimbare.

Numărul viitor va fi numărul 1 din anul III.

Pentru lămurire mai comunicăm, că un abonat, care a plătit revista începând cu Nr. 7, spre pildă, din anul II., o are achitată până la numărul 7 din anul III. și așa mai departe.

Rugăm foarte stăruitor pe toți, cari au primit revista să ne achite abonamentul, ca și noi să putem face față cheltuelilor pe cari le avem cu tipărirea ei.

Cei, cari nu vor să o primească, să facă bine, să se ostenească și să scrie pe ea „refuzat“.

Suntem rugați să publicăm:

„Avem nevoie de un baciú bun cunoscător, fără vițiu și de preferat însurat! Salarul 2000 lei lunar“.

Oieria Palas Constanța.

Oierii, cari au unt de oaie topit sau netopit să comunice U. O. în Poiana-Sibiului pe o cartă poștală în termen de 10 zile, cantitatea și prețul.

Oierii organizați în Reuniuni vor comunica cele de mai sus reuniunilor din comunele lor, cari sunt rugate a întocmi tabloul general și a-l trimite pe adresa U. O.

Tabloul va cuprinde numele, pronumele, locuința și cantitatea ce are fiecare specificând și prețul.

Di Nicolae Muntean președintele U. O. și directorul revistei noastre mulțumește tuturor reuniunilor de oieri, prietenilor și stimatorilor, cari i-au adresat felicitări și cuvinte de îmbărbătare cu prilejul zilei numelui.

Rugăm pe ceice ne-au trimis articole să fie cu răbdare, că li-se vor publica în numărul viitor.

Oierilor din Titerlești le comunicăm, că portretul dlui președinte al U. O. este gata și le vom trimite câte au cerut. Bucata costă Lei 35.—

Mulțumim Institutului Național Zootehnic din București pentru cărțile ce a binevoit a ne trimite pentru biblioteca noastră.

Am mai primit dela dna Mara N. Popp lucrarea „Contribuțiuni la viața pastorală din Argeș și Muscel“.

Acesteia și studiului: „Ciobănia la Ungureni din dreapta Oltului“ le vom face câte o scurtă recenzie.

Un oier ar cumpăra 1 berbec și 50 oi țigăi tinere. Cine are de vânzare, sau știe la cineva să scrie pe adresa U. O. în Poiana-Sibiului.

Am primit la redacție următoarele ziare și reviste:

Ziare: „Isus Biruitorul“, A. I, Nrii: 46, 47, 48, 49 și 50, Sibiu, „Gorjanul“, A. XII, Nr. 44—45, Târgu-Jiu „Ardealul“, A. XIV Nrii: 46, 47 și 48, Brașov, „Lumina Satului“ A. I Nr. 7, Grumăzești, jud. Neamț, „Steaua Transilvaniei“ A. II Nr. 26, București, „Drapelul Nostru“ A. II. Nr. 26, București, „Glas românesc în regiunea secuizată“, A. V Nrii: 172 și 173, Odorhei, „Foia Plugarului“, A. IX, Nrii 20 și 21, Constanța, „Plugarul“ A. VIII Nri: 10 și 11, Brăila, „Bravo!“ A. III, Nrii: 141 și 142, Arad, „Tribuna“ A. VIII, Nrii: 402 și 403, Sibiu, „Frontul“ A. II, Nr. 10, București, „Răsăritul Nostru“ A. IV, Nr. 46, București, „Foia“ A. I, Nr. 7, București.

Reviste: „Drumul Nou“ A. V, Nrii: 20, 21 și 22, București, „Sănătatea“ A. XXXV Nr. 10, București, „Luceafărul“ A. II Nr. 8, Sibiu, „Cuget Dobrogean“ A. I. Nr. 6—9, Silistra.

Am primit câte 200 Lei în contul abonamentului:

JUD. SIBIU. Com. Poiana-Sibiului; Ion Vonica 1026, Dumitru Iancu 1002.

JUD. CAHUL. Com. Baimaclia: Dănilă Russu.

Am primit câte 100 Lei în contul abonamentului:

JUD. ALBA. Com. Loman: Nicolae Stănuș I. Nicolae.

JUD. CAHUL. Com. Mingir: Dumitru Dumitrașcu.

JUD. GORJ. Com. Tismana: Pavel Gălățescu.

JUD. MEHEDINȚI. Com. Titerlești: Ion I. Ciurică, Victor Bicherul, Constantin Jianu, Gheorghe Firiză, Ion Dobrotă, Nicolae Bistriceanu, Nicolae Ciurea, Ion I. Brăciun.

JUD. MUSCEL. Com. Domnești: Andrei Cojocariu.

JUD. SIBIU. Com. Poiana-Sibiului: Nicolae Hândorean 801, Dumitru Dăncilă 523, Gheorghe Șufană 288, Nicolae Bâja 857, Ioan Simion 1135, Dumitru Vulcan 968, Dumitru Șerb 1061, Ion Radu 1091 și Dumitru Bâja 877.

Com. Rășinari: Petru Bratu 1361, Fleștin Șerb 60, I. P. Vidrighin 696, Petru Vidrighin 908 și Coman Șogan 749.

ORAȘUL SIBIU: Oprea Poplăcean și Constantin Poplăcean.

Com. Sibiel: Ștefan Gligorie.

Com. Tilișca: Ion Câmpean 620, Gheorghe Bratu 202.

JUD. VÂLCEA. Com. Vaideeni: Dumitru Anica, Dumitru V. Tărtăreanu.

Din cauza materialului mult, care trebuia publicat tot am întârziat cu apariția. Cerem scuze cetitorilor noștri.

REVIEWS

REVISED EDITION OF THE
GROWING THROUGH THE BIRTH OF THE
OF THE AMERICAN NATION

„STÂNĂ“

REVISTĂ PROFESIONALĂ ȘI DE CULTURĂ
ORGAN AL OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

Director: NICOLAE MUNTEAN
